Dr. B. GERZABEK
Єдинокий Руський Лікар з Старого Краю в Канаді.
СПЕЦІЯЛІСТ ВІД УСІХ СЛАБОСТИЙ
[illegible] SELKIRK AVE. [illegible]
WINNIPEG, MAN.

ПОЗІР!

Дня 23-го мая відігран "Прогресивний Клуб" гарне представлене п. з.

"ШАГИ"

найславнійшого теперішного російського писателя М. Горкого.

Вже саме імя автора каже нам вірити, що представлене буде дуже інтересне, тому нехай кождий памятає на день в котрім відбуде ся се представлене, аби потім не жалував що опустив таке гарне представлене.

Штука буде відіграна в театрі "Кінус" при Селкірк ул.

Ціни як звичайно.

"Льогіка" безпартийних політикерів з "У. Голосу".

"У. Голос" взиває в послідній числі, щоби люди регістрували ся, бо інакше не будуть мати права голосу при надходячих виборах... Дуже добре і похвально зі сторони "У. Голосу", але пощо регіструвати ся, коли нема на кого голосувати після 'політичної науки' безпартийних політикерів з "У. Голосу".

ЕЛЕКТРИЧНИЙ ГОТЕЛЬ.

Пан Кнап задумує вибудувати в Парижи готель, який має бути чудом електротехніки. – В сім готели, що буде називати ся "Електро-Ферия", централізовані всі услуги на партері. Тут є спільний апарат для ресторанції і для готелевої служби, так штудерно уладжений, що прислуга може сповнити бажаня гостий в однїй хвилі: гостеви треба лише потиснути гузик. Щоби занести сніданок або почту до кімнати на третий поверх, мусить служача стратити три до чотири мінути. При помочи електричної системи дасть ся все полагодити в десятьох секундах, а при тім служба не потребує трудити ся. Коли гість пробудить ся досьвіта то першим його бажанем довідатися, котра година. Він не потребує вставати, а потисне лиш гузик над своїм ліжком і сейчас появляєсь великий годинник, що вказує найдокладнійший час. Хоче гість вставати і братись до роботи, потискає иньший гузик і говорить в воздух: "Відчиніть вікно, спустіть фіранку, принесіть каву, подайте почту" або щось подібне. Ті бажаня сповняють ся в однїй хвили, бо кімната гостя стоїть в безпосереднім полученю з партером, де служба має під рукою всі средства, аби бажаня гостя сповнити в якнайкоротшім часі.

В такий самий спосіб сповняє свою службу і ресторанція. В кождій кімнаті є укритий осібний гузик, до котрого дітченю відзиває ся голос з запитом, що собі гість бажає. Гість, не уживаючи телефону висказує своє бажане і сейчас появляєсь столик заложений стравами. Таким чином один кельнер може без труду услугувати майже рівночасно сорок особам. Враз з стравами дістає гість також рахунок, який може вирівнати або при помочи стола, або при виходї у касиера.

Побіч кухонь на партері є осібні кімнати, де йдуть брудні полумиски та тарелї і де їх миють автоматично машини до миття.

План сього готелю виготовив Кнап враз з звісним паризьким архітектом Дангером. Спальні сконструовані так штудерно, що малих елеваторів, які йдуть до кімнат, гості й помітити, так мало забірають місця. Кімнати поділені коритарами широкими на шістьдесять центиметрів, куди йдуть електричні дроти та рури з зимною і теплою водою. Опалюване готелю відбуває ся також після нової системи, яка виключає всяке небезпеченство пожежі.

Як буде виглядати подорож до Америки за 20 літ.

Про се пише славний англійський летун Грагам Вайт таке: "Не треба бути пророком, щоби сказати, що у Нев. Йорку, бо лише за 20 літ будемо могли відбувати подорож з Америки в Европу в часі 15 дни. В році 1934 буде можна вилетіти з Лондону по полудни в однім із граних воздушних кораблів, в котрих можна буде їсти і спати вигідно, а до Ню Йорку прибути рано слідуючого дня. За 20 літ мужчина або женщина котрі не їхали ні разу воздушним кораблем, будуть саме так вважані, як нинькни сї люди, що ще не мали нагоди їхати зелізницею. Нинькни при моторі о силі 160 коний можна осягнути скорість 140 миль на годину. Коли-ж будемо мали (що певно і буде!) мотори подібні до тих, які є в маринарці, о силі тисячу парових коний, то будемо могли доказати річий о яких нинькни навіть не думаєть ся. Ще дві десятки літ, а будемо мати великі корабли воздушні, котрі будуть могли перенести в повітрю 3 до 4 тисячі пасажирів. Перелетять вони Атлянтик в протягу одного дня так безпечно і певно, в означенім часі як нинькни поспішні потяги. За двайцять літ Франція буде могла перенести армію із 100 тисяч людий і армати воєнні через канал Ля-Манш (море між Францією і Англією) в двайцятьох воздушних кораблях в часі години. Майже усї держави будуть мати воєнну воздушну фльоту і війна почне ся перш у воздусї."

Поли з червоними носами

від черевиків. На спомин боротьби перед сто літами надав російський цар 81 полкові інфантерії особлившу відзнаку. Жовніри і офіцири сього полку мають носити від тепер черевики з червоними носами. З тим відзначенем є така справа: Полк цариці Катерини ч. 81 відзначив ся в многих походах. Коло Кунферсдорфу боров ся против Фридриха Великого і своєю надзвичайною хоробростию спровадив рішене. Цариця Єлисавета відзначила полк, "котрий стояв по коліна в крови" тим, що наказала йому носити червоні панчохи. Коли відтак заведено нові уніформи, затер ся спомин славних дні полку; навіть назву його змінено. Але жовніри остали і дальше хоробрими; вони боролись против Наполеона і під Австерлиц вибили ся на перше місце перед всіми иньшими полками. В боротьбі 1813-14 р. знищено сей полк так, що остала заледви одна [illegible] компанія. Нове відзначеня має отже пригадати хоробрість старого полку і є нагородою за червоні панчохи, на які заслужили собі жовніри при Кунферсдорфі.

МОНГОЛЬСЬКІ ВЯЗНИЦІ.

Чим нарід менше цивілізований тим вимір справедливости у него більше строгий, система караня злочинців більше жестока.

В земях, напів варварських краях Азії задержали ся до нинішного дня незвичайно [illegible] нерафіновані системи караня. Мороз проходить по тілї цивілізованого чоловіка, як читає про жестокі досмертні тортури і муки, яких задавали за недавна злочинцї в Китаю, котрих сухий лише опис проймає дрощем.

Відколи заведено в Китаю републику, тамошню систему карну значно злагоджено. Але та варварська система панує до тепер в цілій своїй грозї у сусідних краях, а саме в Тибеті і Монголії. На цілому сьвіті нема вже нині таких страшних кар, як у повисше згаданих краях, де навіть менших злочинців, як приміром злодіїв і вломників карають досмертними муками.

В Ургі в Монголії закованих в кайдани злочинців держать по темних [illegible] скринях, в котрих вони [illegible] можуть [illegible], бо ті скрині [illegible] короткі. В кождій скрині є віконце, котрим вязень може висунути голову, щоби зачерпнути свіжого воздуха або стопи, щоби одержати [illegible] бамбусовим прутом в пяти. Тим віконцем одержують нещасливі також і поживу.

Крім тортур, які спричиняє страшно невигідне положене, панує в тих скринях також немилосердний мороз і задуха. Богато засуджених замикають до тих [illegible] кліток на ціле житє, а ті, по якимсь часі покидають клітки, мають скривлений хребетний стовб [illegible] на ціле житє. [illegible] а дуже много вязнів попадає в шал.

Тунель між Америкою і Европою.

На думку німецького інжінера Ганса Домініка тунель, який лучив би Европу з Америкою не є неможливим до виконаня, хоч представляв би немалі трудности. Найкоротша дорога яка ділить Америку від Европи виносить 3.600 клм. Тунель можна би вертїти під землею так глибоко щоби скелїна понад тунелем могла вдержати великанські маси води, яка тиснула би на него з гори. Коли роботи зачати би відразу на обох кінцях, то при нинїшних способах техніки можна би числити по пять метрів на кождім кінци денно отже разом 10 метрів. Се забрало би разом тисяч лїт часу. Але можна би спрямувати ту цель на острови і так розділити працю на чотири місця, але навіть при сих, можливо найкорисніших услівах і числячи на улїпшені машини будова тривала би 125 лїт. Другим способом було би вилити великанську зелізну руру в богато відтинках; потім на кораблях уставлених на Атлянтийськім океані між Европою і Америкою, злучило би ся сї рури і запущено б рівночасно під воду. Такий тунель коштував би 270 мілїонів фунтів штерлїнгів, майже 1,350 мілїонів долярів. Скорість поїздів курсуючих таким тунелем не могла би переступити 100 кільо метрів на годину, але все таки подорож з Франції до Ню Йорку тривала би 54 години. Гадають, що така подорож вплила би дуже некорисно на нерви подорожних, і хто відбув би її раз, не відважив би ся на неї в друге. А що кошти будови були би дуже великі то певно, що тунель остане лише мрією.

За еміграційні надужитя.

Віденський краєвий суд покінчив тепер слїдство з 1050 людьми, що займали ся еміграцією і допускали ся ріжних надужить. З початком мая розпічнуть ся в дотичних судах розправи.

Запечатані оферти, підписані і заадресовані до підписаного будуть приймати ся до 4 год. 8 червня.

Пляни і форму котракту можна бачити, і форми оферти одержати в офісї п. Е. Ф. Меттюса державного архітекта в Вінніпегу, Ман як також в сім департаменті.

Подає ся до відома, що оферти, котрі не будуть написані на формах достарчених і котрі не будуть підписані властивими іменами, вказуючими на заняте і місце побуту, не будуть приняті. Коли-бы се була фірма, то кождий її член має підписати ся і подати свою адресу.

З кождою офертою має ся післати чек платний в котрім будь чартерованім банку. Сума того чека має рівнати ся 10 процент зі суми оферти; сей чек має бути платний міністрови публичних робіт. Суму сю задержить ся, коли контрактор не сповнить свого зобовязаня.

Ряд не є зобовязаний приняти найнизшу оферту.

З розказу
R. C. Desrochers
Secretary
Department of Public Works
Ottawa, May 6, 1914.

Хто помістить се оголошене без позволеня йому не заплатить ся.

СЬВЯТКУЙТЕ 100 ЛІТНИЙ ЮВИЛЕЙ УРОДИН ТАРАСА Г. ШЕВЧЕНКА.

ПОЗІР!
ПЕРШИЙ РУСЬКИЙ СКЛАД
[illegible], горівок і всяких других лікерів під назвою
"ОРЕЛ"
НА СЬВЯТА! НА СЬВЯТА!
Напитки в нас ріжнородні і первоврядної знаменитости — врештою, коли зайдете, або купите в нас товар, то самі побачите.
Тепер з взгляду на сьвята, ми встановили знижити ціну на наших товарах, тому користайте з нагоди і замовляйте в нас всі напитки, котрих будете потребувати на сьвята.
Ось Вам наші знижені ціни:

Там Джін 1 гальон	$2.50
Житнівка 1 гальон	$3.50
Бренда (коняк) 1 гальон	$5.00
Бренда лутша 1 гальон	$5.50
Скоч 1 гальон	$4.50
Ганишівка красна 1 гальон	$5.00
Ганишівка лутша 1 гальон	$8.00
Кмінківка 1 гальон	$7.00
Кмінківка лутша	$9.00
Рум 1 гальон	$6.00
Рум ямайка 1 гальон	$9.00
Вино 1 гальон	$1.00
Старий порт 1 гальон	$1.25
Лїпше за гальон	$1.50
8 літний порт 1 гальон	$2.50
Білий порт 1 гальон	$2.50
Черешневе вино 1 гальон	$2.25
Лондон порт 1 гальон	$2.50
Катауба порт 1 гальон	$3.25
Катауба лїпше за гальон	$3.50

Угорське вино кваргова фляшка від 25ц до $1.25.
На замовлене висилаємо в тій хвили на фарми.
Дякуючи наперед за ласкаву память, остаю
З поважанем
Alexander Roshko.
175 Henry Ave., Phone Main 1757, Winnipeg, Man.
З нагоди надходячого Праздника желаємо Вам Веселих Сьвят ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Alex Calder & Son
Баннері і Корабельні Агенти

Ся стара фірма, на котру можете ся спустити без найменьшого сумніву істнує вже 32 роки управляючи своїм бізнесом в північній части МЕЙН улиці. Теперішне їх поміщене знаходить ся на 663 Мейн і є найкращою сего рода інституцією в Західній Канаді.
Членами сеї фірми є: Alex Calder і його син п. A. B. Calder.
Колдері мешкають у Вінніпегу вже 36 літ.
Старший член сеї компанії, Алекс Колдер, бувший радний міста Вінніпегу, є добре звісний зі свого знакомства з Сіпірською компанією.
Молодшим членом є п. А. Б. Колдер, котрий занимав визначний уряд між урядниками Сіпіяр компанії через 30 літ, будучи, головним агентом в ріжних містах Сполучених Держав, а тепер працює з батьком в банковім і перевозовім інтересі.
Члени фірми Калдерів є головними агентами для ріжних корабельних компаній між иншими і одинокою компанією, котрої кораблі курсують між сим краєм а Полудневою Америкою. Ся компанія називає ся:
Lamport and Holt S. S. Co.
і є в сполуці з Ню Йорком і Буенос Айрес повертаючи до усїх бразилійських портів.
Они є також агентами для славної французької лінії з Ню Йорку до Гавре у Франції, також головними агентами для Анхор Лайн між Ню Йорком а Середземним Морем і між Ню Йорком а континентом.
Колдер і Син є також репрезентантом
Canadian Pacific Steamship Lines, Allan and White Star, The Hamburg American,
і инших німецьких лїній.
Їх банковим справам услугує Амерікан Експрес Компанія, через котру вони висилають гроші з Вінніпегу до всіх місцевостий в Галичині в 16-ох днях. Вони також пересилають гроші телеграфічно по дуже низьких цінах.
Департмент для чужинців заряджує п. А. Каракопюк при помочи п. Я. Петраша.
Фірму КОЛДЕР і СИН поручаємо всім нашим краянам як найвідповіднійшу для справ банкових і корабельних карт.

КАНАДА

„КАНАДА"
виходить кождого тижня у вівторок.
Річна передплата в Канаді $1.00
За границею $1.50
Видає:
РУСЬКА ВИДАВНИЧА СПІЛКА В КАНАДІ
Адреса: "КАНАДА"
261 Fort Street, Winnipeg, Man.

CANADA

ЧАСОПИСЬ ПРОСЬВІТНА, ЕКОНОМІЧНА І ПОЛІТИЧНА.

„CANADA"
Ruthenian Weekly Published Every Tuesday By
Ruthenian Publishing Co. Ltd. of Canada.
The best medium for advertisements.
Subscription per Year $1.00
Address: „CANADA"
261 Fort Street, Winnipeg, Man.

РІК II. Вінніпег, Ман. Вівторок 26 Мая 1914. Число порядкове 38. Winnipeg, Man. Tuesday May 26th 1914. Число 20.

1814! КАНАДИЙСЬКІ УКРАІНЦІ! Памятайте, що сей рік є Ювилейним роком ТАРАСА ШЕВЧЕНКА! 1914

НОВИНКИ.

Щеплене віспи.

Подаємо до відомости, що вільне щеплене віспи буде відбувати ся на розі улиць Абердін і Мейн а не як досї в Ситигал.

Щеплене зачне ся від вівтірка 26 мая в 2-гій год і буде відбувати ся кождого дня кромі недїлї.

Щеплене віспи відбуде ся даром.

Др. А. І. Доглас.
Інспектор здоровля

Гом-рул ухвалений.

Дня 25 мая лондонський парлямент ухвалив більшостию 77 голосів внесок, котрого силою Ірляндія дістала самоуправу. Треба знати, що сей внесок лондонський парлямент ухвалив вже третий раз, і тому, хоч би палата льордів його знова відкинула, то все таки він ввійде в силу.

Опозицийні посли не хотіли брати участи в дебаті над сим внеском, кажучи, що їм не відомо становиско раду і тому не будуть знати, що і як їм робити.

Провідник опозиції Бонар Ло закінчив свою бесіду так: "Заслона впала, але се значить, що лише перший акт вже скінчений. Ціла штука скінчить ся аж тоді, коли сам нарід в загальних виборах скаже свое слово.

Зараз по сім внесок, в супроводі тріюмфуючих Ірляндців, віддано до палати льордів. Ірляндці цілий час співали: "Боже Ірляндію спаси."

Дїйсна дебата над сим внеском в палаті льордів почне ся десь в половині Червня.

Новий лік на сухоти.

Посаднє число паризького "Matin", подає у вступній статї, написаній шефом редактором С. Льозане відомість, що на засїданю Паризької Академії медичної з 28 цвітня с. р. предложив професор Летуле новий — майже певний спосіб лїченя туберкульози Генриха Спалінгера зі Швайцарії. Метода ся полягає на [illegible] до степени потуги. [illegible] Сконстатовано також, що [illegible] Додати належить, що винахідник Генрих Спалінгер є молодим швайцарським адвокатом, який однак рівночасно віддав ся з більшим далеко замилуванем студиям хемічним і біольогічним в університеті в Шепені.

Рід згинув.

Польщай Рід звісний з того, що поміг Кравченкови втечи з вінніпеського арешту, здобув ся назучи з рунтованя. З ним лишув також другий арештант, котрий, виходячи до роботи, сказав, показуючи на цвинтар, що не забавком його там поховають.

Причиною смерти сих двох людий було але збудоване рунтованя. Се було також причиною резигнації управителя карного заведеня в Стоні Маунтен.

Не мав иншої ради.

В Герліберґу на Шлезку лікар Тімпе забив свою жінку, котра просила его о те, терпячи від неулічимої рани. Коли переконав ся, що жінка вже не жиє, пробував відобрати і собі житє. [illegible] не удало ся. Він [illegible] тепер в шпиталі смертельно хорий. Свій учинок оправдує він тим, що через [illegible] тижнї жінка не переставала просити его, щоби він вкоротив її муки, відбираючи її житє.

Купіль слона.

В одній часописи в Лондоні [illegible] звіринця, що одна вигідна купіль слона триває [illegible] тиждень і коштує около 500 корон. Се чищене [illegible] трех людий. Перед тим шкіру натирає ся добрим милом, опісля змиває ся його "шмирґльовим" папером. Вкінци шкіру [illegible] скає ся олією.

Здасть ся не будуть платити податків.

Ольстерці, противники самоуправи Ірляндії, порозуміваються ся, щоби не платити податків до державної каси, а противно складати їх в таке місце, з котрого держава не могла би дістати їх. Дехто з них каже, що таким місцем є Бенк оф Франс.

Внук князя льокаєм.

[illegible] найдено в Петербурзі [illegible] льокая з третьорядного кінематографічного театру [illegible] котрий є внуком князя Патьомкіна, любовника цариці Катерини. Сї князі були колись такі богаті, що один з них купав свої коні в шампанськім вині. Теперішна російська дума застає в [illegible] колись належала до Патьомкінів.

Суфражистки не жартують.

Візчає мітинґах, котрий суфражистки відбули в Льондоні 25 мая, можна було чути через цілий час викрики: "Забить короля."

Дивний грім.

В Лорбері, Сакс, стала ся [illegible] пригода. Перед печею [illegible] фармар і оббирав бараболї. Зараз влетів комином грім, порозкидав барабольє по хаті і пішов, стягнувши з фармера черевики, вилетів на двір. Фермерови нічого злого не стало ся.

Знаток каже, що Фрідманів лік до нічого.

Професор Кревський, котрому товариство Медиків припоручило розслїдити Фрідманів лік на сухоти, сказав, що сей лік до нічого. Се ореченє опирає він на сім:

1. Метода не є без злих наслідків, хотяй проф. Кревський не мав случаїв смерти.
2. Средство найдене Фрідманом не курує. Лише в однім случаю з 54 показалось вовічним.
3. Оно не забезпечує перед заразою
1. Не можна ему приписувати, що оно змінює хорого
5. Фрідманів лік куплений дуже часто був не чистим.

— Хто хоче бути королем може ним стати, або нагода для рід - естейтників. [illegible] приїхав до Льондону [illegible] острова в західних Індиях [illegible] що хоче продати свої острови, котрі Кольомб, відкриваючи Америку, перший раз побачив. Сума, яку він жадає, виносить 20 тисяч долярів. Він готов продавати сї острови і поодиноко по чотири тисячі [illegible]. Він також замінив би їх і за [illegible] вартости 20 тисяч. Як бачимо, то є нагода рід - естейтникам стати самовладним панувачи і то... лише за 4 тисячі дол.

Який ти малий Палікрате в очах Американця.

Дотеперішні маршалки Галичини.

З нагоди смерти графа Голуховського не завадить подати спис его предтечів в такім порядку в якім оден за другим урядували.

Першим був князь Лев Сапєга (1871 — 1875) потім А. гр. Потоцький 1875, В. гр. Дзєдушицький (1877), Л. гр. Водзїцький 1877 — 1880, М. Заблоцький 1881 — 1886 Т. гр. Тарновський 1886 — 1890, Е. гр. Сангушко 1890 — 1895 Ст. гр. Бадені 1895 — 1901 і 1903 — 1912 Андр. гр. Потоцький 1901 — 1903 А. гр. Голуховський 1912 — 1914. Хто буде слідуючий де [illegible].

Подушкова борба в парляменті.

В австралійськім парляменті опозицийні посли ведуть тепер обструкцию. 20 мая сесія затягнула ся цілої ночи і зі взгляду на се сторонники ряду достали подушки і [illegible], щоби могли вигіднійше видержувати обструкцию. Сего домагали ся і опозиціоністи а коли їм сего відмовлено, то они хотіли силою видерти подушки у своїх противників. З сего повстав такий заколот, що аж поліція мусїла їх розборонити.

Треба знати, що ряд в австралийськім парляменті має лише один голос більше.

Воєнний податок

Як відомо, Німеччина збракувала 250 мілїонів долярів на воєнні цїли. В сїм цїли ряд наложив податок на великих богачів. І так сам Крупа, фабрикант канон, має заплатити на сю цїль 2,151,750 дол. Росія Франція і инші держави, що мають в Німеччині свої маєтности запротестували против сего, опираючи ся, на тім, що гроші мають бути уживанї на воєнні цїли а се йде в суперечі з міжнародною угодою. Однак Німеччина не звитає на їх протести. — Сильному все вільно.

Оба ранені.

Незабаром відбув ся поєдинок між премієром угорського сойму, Тісою а Стефаном Раковським. З поєдинку вийшли оба ранені. Тіса був зранений в рамя а Раковський в живіт. Спору сей поєдинок не рішив, хотяй спорячі били ся пять разів.

Переписка Редакції.

І. Пічно. Газету Вам висилаємо, однак не можемо вислати Вашій жінці, бо ми тримаємо ся тої засади, що кождий мусить сам собі замовити часопись особисто, або письменно. Тому перекажіть тим людям, що замовляли через Вас, нехай они самі замовлять собі часопись, пишучи на адресу:

261 Fort Str.,
Winnipeg, Man.

Андрух Бас. Передплату одержали.

КРАЯНИ!

ЯК ХОЧЕТЕ спровадити свояків або приятелів з краю, то тепер найліпший час. Шіфкарти дуже тані. Зайдіть до нас, або напишіть лист, а ми вам подамо всі інформации.

МИ ПРОДАЄМО шіфкарти до старого краю по найнизших цїнах і на найліпші шіфи, котрі відходять що тижня.

МИ ПОСИЛАЄМО гроші до краю скоро і безпечно так, що в краю дістають рівні гроші, бо ми вже посилаємо гроші через довгі літа і знаємо докладно як посилати. — спитайтесь тих людий, що в нас вже посилали.

МІНЯЄМО доляри на корони і продаємо марки краєві і канадійські. Як не маєте сталого адресу, то можуть ваші листи прийти на наш адрес, а ми їх оплатимо і вам пішлемо де скажете.

ALLOWAY & CHAMPION, Ltd. 667 Main Street, Winnipeg, Man.
C. GENIK, Управитель загр. відділу.

АВСТРІЯ І УКРАЇНЦІ.

З промови тов. Трильовського в парляменті 18. падолиста 1913.

Наші чільні політики не знають як ударемнити зручні заходи російських політиків я супроти українського народа в Галичині ведуть таку політику, яка лише дражнить нарід і всіми силами приготовляє ґрунт для русофільської аґітації.

Згадаю коротко — як примір — про оден інтересний випадок, котрого ще люди не забули.

На весні 1912 року прийшов приказ з гори, щоби архикнязь Кароль Франц Йосиф особисто попровадив свою ескадрону драгонів через Галичину до її осідку в Коломиї та перебував там з своєю жінкою Зитою пару місяців.

Тут розходило ся очивидно о то, щоби будучому престолонаслідникови дати нагоду близше пізнати край і населене тай взагалі зіткнути ся близше з народом. План сей переведено досить зручно а архикняжа пара могла навіть почваняти ся деякою популярностию серед українського народа.

В Коломиї засновано навіть комітет, котрий з тої нагоди мав устроїти виставу українського домашнього промислу. Той комітет звернув ся до цісаря з просьбою, щоби архикняжій парі дозволено обняти протекторат над виставою. Дня 15. червня 1912 р. мало відбути ся отворене тої вистави в Коломиї а 3. мая була дотична просьба уже в цісарській канцелярії. Та ждуть тиждень, ждуть два, ба й три — нема відповіди. Времіні минає місяць, два від того часу, а з відповіди ні слиху ні диху. Аж на інтервенцію одного посла одержав комітет відповідь на свою просьбу, але аж 27. липня то значить цілі два тижні по тім дни, в котрім мало відбути ся отворене вистави.

Очевидно треба було отворене вистави відложити на осінь що отже дуже пошкодило виставі. Та найлїпше на кінци.

На отворене призначено день в другій половині вересня. І якраз девять днів скорше опустила архикняжа пара Коломию а на торжестві отвореня вистави дала себе заступити одному урядникови намісництва!

Можна собі представити яке невдоволене огорнуло не лиш комітет вистави але й ширші верстви населеня по причині такої демонстративного поступованя!

І генерал через Біарріц, Париж, Відень дійшли за інтервенцією одного буковинського посла до того переконаня, що стала ся велика нетактовність та старали ся вилудити гірку пігулку бодай тим, що вислали на ту виставу міністра Гриця — очивидно в товаристві міністра Дуґоша, котрий мав як ангел - хранитель уважати, аби Гриця не занадто братав ся з Українцями в Коломиї!

Панове! Нема сумніву, що тут була інтрига і що ту інтригу завели не у Відни, але таки тут у краю і то поза намісництвом, де урядував миролюбивий Бобжинський!

Ту інтригу устроїли ті самі темні сили, котрі опісля разом з польськими біскупами і русофільськ вшехполяками, повалили Бобжинського і його виборчий компроміс.

І коли то, мої панове, стала ся та — скажім лагідно — демонстрація против українського народа? Навіть не цілий місяць перед вибухом балканської колотнечі, коротко перед російською а опісля й австрійською мобілізацією. Так то добре були міродатні круги поінформовані з сторони графа Тарновського в Софії і з сторони других дипльоматів про зовнішнє положенє монархії. — що поважили ся під впливом галицько - шляхотських інтриґантів зробити такий крок, обиджаючий цілий нарід.

А що справді була се справка шляхотських ручок — видко ясно ще й з другого. В галицькім краєвім виділі мають шляхтичі перевагу і пробує в своїх руках. І ні одна власть в Галичині не є так ворожо настроєна супроти українського народа, як краєвий виділ.

Комітет вистави в Коломиї звернув ся до краєвого виділу з просьбою о підмогу. Дотичну просьбу вислано рекомандовано, на жаль однак не за зворотним рецепісом. — не були осторожні як треба. І ждуть пару тижнів ба й пару місяців — нема відповіди. Питають краєвий виділ, що є, — та дістають відти відповідь, що така просьба до них не прийшла. А що комітет не мав зворотного рецепісу (на котрім булоби власноручне потверджене відбору) — не було що робити, треба було внести нову просьбу — тепер уже за зворотним рецепісом.

Та ясно, що панам з краєвого виділу не було приємно, що Українці взагалі устроюють виставу, що запросили тої архикняжу пару та що архикнязь обняв навіть протекторат над тою виставою. Думав їм се було прикро, вони старали ся — скілько можности справі пошкодити і удало ся їм справді довести до того, що виставу пересунено на осінь. В осени була така слота, що виставу замкнено з великим дефіцитом.

Се так сказати грубший случай шляхотських інтриґ, з якими доводить, коли іде о добро Українців в Галичині.

Та ми видали і другі такі случаї — поминувши вже той, що бувший міністер для Галичини покійний Земялковський розповів у своїх споминах про тактику, яку то він поручав взглядом Українців.

Нагадую собі на оден такий случай, з часів моєї посольської діяльности. Бувший міністер Ауерсперґ а потому й міністер рільництва пок. Ебенгох розпорядили з огляду на то, що в Галичині було дуже тяжко добути паші для худоби щоби хлопська худоба ішла на пашу до камеральних лісів безплатно або за дуже низькою оплатою.

Вийшов отже розпорядок, щоби дотичні заряди камеральних лісів дали про се знати людям, що під такими а такими условями — за велику штуку 1 К 50с., а за молоду 1 К — може худоба іти на пашу до камеральних лісів. Коли я прийшов у гори, щоби зложити справоздане перед виборцями, пересвідчив ся я, що нарід нічогісько не знає про сю полекшу. Таке було у Ворохті, в виборчім окрузі тов. Лагодинського, де я скликав разом з ним дня 28. серпня 1908 збори виборців, щоби зложити перед ними посольське справоздане. Тому, що ми прибули тоді день передом — то зателеграфували ми до неб. міністра Ебенгоха, що населене нічого не знає про ту полекшу. Др. Ебенгох був так ласкавий і так прихильний селянству, що сейчас телеграфічно заперядив, аби повідомлено селян, що за невеличкою оплатою можуть вганяти худобу до камеральних лісів на випас.

Та що стало ся? В тім часі був там брат теперішнього голови (без туловища —) "Польской Ради Народовей" — Ценський на свіжім воздусі, був як то кажуть холєриком. Він сейчас відбув нараду з управителем камеральних лісів та урадили оба, що не треба давати про той розпорядок міністра Гуцулам нічого знати, бо Гуцули сталиби дуже подуфалі. Случайно говорили вони се на зелізничім дворци а оден мій знакомий жидок підслухав се тай так то дійшло до мого відома. (Посол др. Загайкевич: Чи того Ценського потягнено до відвічальности?) Ценський то брат голови польської "Ради Народовей." (Посол др. Загайкевич: Чи-ж він може уневажнити розпорядок міністра?) Певне, що ні, але тоді мала польська "Рада Народова" такий вплив. Від тоді той вплив вправді дуже змалів, але щоби робити інтриги — має вона ще чимало нагоди і думаю, що історія з виставою в Коломиї то діло Ценського, Абрагамовича або якого другого шляхтича.

(Дальше буде.)

Натяк социялїста наробив крику в парляменті.

Німецький социялїст др Лїбкнехт говорячи з високим [illegible] щоби парлямент ухвалив гроші на [illegible] сказав: Даймо гроші на сей театр, а [illegible] щоби він [illegible] Німеччина не перестала бути монархією, щоби потім можна [illegible] "царська опера". Се наробило [illegible] крику в парляменті, [illegible] президент мусів перервати засїдане на той час.

На далекім Сході.

Вертаючи [illegible] на поміч Росії в справі [illegible] Монголії, уряд монгольський на чолі з Хутухтою почав пробувати щастя в Японії. В листі до мікада хутухта пише, що [illegible] що монголи [illegible] зв'язки з Китаєм і зробили ся незалежним народом, який сам собою править. І тоді ще вони повідомили про се японський уряд, маючи на увазі приязні [illegible] і ріжні торговельні умови. Потім минулої зими вони вислали в Токіо свого міністра заграничних справ, але він повернув, не осягнувши мети. Але тепер Монголи звертають ся до могутної держави сходу, бажаючи приязни з японським народом. "Внутрішна Монголія в страшім стані — пише дальше Хутухта. Китай. перейшли її огнем та мечем, попалили храми, убивали жителів, грабували, забирали з собою скотину. Через се внутрішна Монголія таємно просить вас о поміч." Дальше лист хутухти зазначує, що один з членів управи південно -манджурської зелїзниці — Японець, був у столиці Монголії, Урзі, в справі зелізничих концесий. Вкінци уряд хутухти просить Японію можливими для неї способами [illegible] и Китай [illegible] вивести з внутрішної Монголії своє військо і допомогти справі державного її з'єднаня з зовнішньою Монголією на основі расової та релігійної єдности. А перш за все — прислати в Ургу японського дипльоматичного аґента.

Всячина

Звичаї і обичаї Монголів.

Монголи — се нарід дуже забобонний і дуже привязаний до своєї традиції. Найсьмішнійшим пересудом Монголів є т. зв. "Солік", невелика фігурка, уліплена з тіста. Коли стріне Монгола яке нещастє, ліпить він таку фігурку з муки і води, виносить її з дому і на найвідлюднійшім місци палить, полишаючи на пожерте зголоднілим собакам. Є такий спосіб думає Монгол віддалити від себе нещастє.

Віра в забобони запустила в Монголії дійсно глибоке коріне. Се як найлїпше доказує спосіб поступованя з померлими. Здавало ся би, що нема на сьвіті народа, котрий кидав би своїх трупів собакам та хижим птицям на поталу. А однак у монголів син кидає собакам мощі батька, муж тіло жінки, батько труп свого сина. Ся сама отже собака, що у нас невідступне на могилі з жалю за своїм паном, у Монголів по смерти свого пана пожирає його тіло. Як строго придержують ся Монгол своїх звичаїв, се найлїпше доказує спосіб численя літ. Монголи не означують віку чоловіка скількостию пережитих літ, але одним із 12 звірат. І так вік чоловіка, що має 1, 13, 26 і 37 літ, зовуть мишачим; того, що має 2, 14 і 28 — коровячим; опісля слідує тигр, заяць, смок, вуж, кінь, баран, малпа, когут, собака і безрога. Попри сї значні недостачі, є Монгол чесним чоловіком, а крадіжи і убийства є тут рідким явищем; гостинність є у них так бережена, що коли вийдеш до монгольської юрти, можеш на основі принятого звичаю остати в ній, доки хочеш.

Цікавий, а також оригінальний є спосіб, в який монгольський господар витає ся з гостем. Ось є у Монголів звичай, що господар міняє табакирку з кожним гостем, що входить до юрти. По привитаню звертають собі табакирки і угощають, чим хата богата. Найбільше розповсюдненою, властиво буденною стравою є чай, спосіб приладженя якого заслугує на згадку. Ось до кітла, очищеного з сажі, сипле Монгол кінський навіз, накришений наперед на порох; до того дає води і чаю і так варить. Коли вже чай закипить, цідить його через мітлу до деревяної посудини, додає молока. потім ще раз варить. додає для більшого смаку кусень товщу з барана, масла, сира, соли — і чай готовий. (З сього виходить, що треба бути сильно змонголізованим, щоби сей чай випити!).

Що до обичайности, то чистота обичаїв тут невідома не знана. Молода Монголка може за згодою родичів жити з Европейцями і Китайцями, а коли схоче, може вернути ся назад до родичів. Супружество у Монголів не носить ніякого релігійного пятна: часто жінка стає спільною власностию мущини, що належить до одної родини. А все таки Монгол є чесний, побожний і гостинний. Монгол ніколи не дякує і не вимагає подяки, бо за добре все добрим відплачує.

Індійські похорони.

Подібно, як у всіх буддійських народів Азії, віддають також в королівстві Бірма велику пошану сьвященикам, а найвеличавійше манифестують в часі похоронів сьвященика. У буддійських народів смерть є сумним випадком, означає після науки Будди смерть є переходом в нове житє. З тої причини похорони достойника Бірми, а передовсім сьвященика відбувають ся дуже торжественно. Чим висше поставлений був сьвященик, тим довше триває час між його смертію та похоронами тим довше тривають усякі торжества, які відбувають ся сьвяченем [illegible] білого слона з паперової маси. Як в Сіамі, так і в Бірмі уживають білі слони божеської пошани а титул найвисшого бірманського сьвященика звучить "Хоронитель білого слона."

Щоби отже віддати сьвященикови по його смерти найвисшу пошану, уставляють на великім костирі [illegible] білого слона з паперової маси та спалюють його, а народ грає та танцює довкола горючого слона.

Колибуде конець сьвіта?

Оден французький математик, Веронне, обчислив недавно, що наша земля має ще перед собою не більше, як два мільони літ житя. Вже з уплином сього часу сьвірята і ростина загинуть цілковито. Протягом пересталих нам ще двацяти тисяч століть, всяка екзистенция буде степенно погасати на засуджений на смерть земский куль. Причиною загину нашої планети буде зимно. — Гіпотеза Веронне не нова. Уперте однак обчисленя учених полишають землї так короткий час житя. Веронне представив два рази в паризькій академії свої обчисленя, оперті на стисло наукових підставах. Паризький математик опер свої докази на теорії Гельмгольца, після котрої сонце постепенно остуджує ся, затрачуючи свою енергію, у пяту в виді теплоти. Теперішна температура сонця має виносити около 6 200 степенів. Опираючись на сім, обчислив Веронне, що наша земля має нині температуру 16 степенів, яка доходить на рівнику до 34 степенів. Поступаючи в зад, французький учений стверджує, що перед двома мільонами літ промінь сонця був півтора раза довший, чим теперішний промінь. Земля отже мала далеко більше тепла та. Температура землі виносила тоді в околицях бігунів більше - менше 90 степенів. В тім часі — припускає Веронне — мусіли повстати в околицях бігунів перші початки житя на землі. Розумуючи в той самий спосіб дійшов Веронне до заключеня, що протягом двох мільонів літ сонічний промінь зменшить ся до двої десятої своєї нинішньої довготи. Земля зледоватіє тоді цілковито, її середна температура буде виносити заледви 0. Всяка екзистенція стане ся неможливою. Сей стан попередить мабуть доба [illegible]. Подібні обчисленя Веронне-а що до Марса виказали, що ся планета знаходить ся вже давно в стані зледованеня і що житє на її поверхни давно заникло. — Заключеня Веронне-а викликали дуже оживлену дискусію на останнім засіданю париського астрономічного товариства. Більшість опонентів Веронне-а стоїть на тім, що житє на землі буде тревати рівночне довше, чим два мільони літ. Не годили ся також з твердженем, що небо Марс був вже цілковито замерзлою планетою.

SAVOY HOTEL
C. F. HERBERT, Proprietor
Main Str., напроти C.P.R.
Станція і вікт 1 дол. денно.

THE SELKIRK HOTEL
T. H. Nesbitt i J. M. Wilson, Prop's
802-804 Main st. Phone S.J. 2533.

Ontario Hotel
858 MAIN STR.
Phone St. Johns 605.
Jas. Hennessey, Prop.

Elliot, Macneil & Deacon
адвокати
316 McIntyre Block
Phone Main ... Winnipeg, Man.

П. П. АЛЕХНО.
Русько - Польський заклад фотографічний, поворний і погребовий. — Автомобілї для винайму, карити на весіля по $3.00. Заходіть в потребах до мене на адресу
376 Selkirk Ave.
Телефон: St. Johns 1794.
WINNIPEG, MAN.

Вісти з Краю.

УРЯД ЧОРНОЇ СОТНІ.

В кождій країні уряд є представником певної суспільної класи. Російський уряд на протязі останнього десятиліття бував представником не одної суспільної групи, пересуваючись в своїм занепаді все глибше в безодню реакції; був він і кадетським урядом, в 1906 році, підшивав ся він і під октябристів розігнавши дві, більш менш ліберальні, державні Думи; старав ся він згуртувати біля себе і націоналістів в добу панованя Столипіна, а тепер він лежить в обіймах або лїпше сказати в ногах чорної сотні. Урядовими партіями тепер являють ся "Союз русскаго народа" "Архангела Михайла" та "Двуглавого Орла". Иніж суспільні групи заступають сі "партії" — Або жадні, або всі разом. Вони заступають суспільну групу, яку можна найлїпше схарактеризувати російським словом "сволочь"; походить се слово від слова "сволокти" І дійсно до сих партій "зволікли ся" представники майже у сіх груп населеня російської держави; є тут і зруйновані і дегенеровані "шляхотні" дворянчики, які старають ся при помочи Пуришкевичів та Кругенських дорвати ся до державної каси і залатати селянською шкурою дірки в своїм господарстві; є тут і попи, яким не бракує камилавки [illegible] або фіолетової [illegible] наперсного хреста або чогось більшого; не бракує в чорній сотні і крупних російських купчиків, що боять ся конкуренції жида і всякого іншого "инородца", досить тут і урядників, які стараються ся добити легку і швидку карієру на плечах Пуришкевичів і поїхати кишені державними грішми раньше ніж їх конкуренти замкнуть їх. У величу, є у чорної сотні навіть своя "академічна" молодь, охоча до державних стипендий, легкого скінченя курсу "наук" і теплої посади в міністерстві "просвіти" або в війську, коли не пощастить скінчити курса наук навіть і у чорносотенних призначених урядом професорів; має чорна сотня і свою армію, людий цілком знищених від голоду горілки, готових за рубля і [illegible] горілки запалити рідного батька. [illegible] ся чорна [illegible] не має звичайно найменшої карности, хапає і рве, коли її замало пожиток, а задоволити апетити чорної сотні [illegible] не легка. І незадоволена чорна сотня організує свій "уряд", який провадить на власну руку тешефти чорної сотні. Позбавлена людських ознак, чорна сотня розвинула у себе за то звірячі інстинкти, а в першій мірі інстинкт якому можуть позаздрити наймінші польовничі пси. І чудесно використовує шовінізм певних кіл російського громадянства; в справі переслідування не державних націй чорна сотня веде за собою уряд, як загнузданого коня, або лїпше сказати як покірного осла; всї ті переслідування Українців: закритя "Просьвіт" та инших українських товариств, припинення українських часописей та грошеві кари на них, переслідування українських суспільних діячів і т. д. все се виконувало ся за вказівками і після догадань чорної сотні. Вона-ж зорганізувала відомий процес Бейліса і відомий чорносотенець, студент Голубєв провадив на власну руку розслїдження сеї справи, поруч з поліцією і незалежно від неї, і коли присяжні Українці всеж виправдали Бейліса то студент Голубєв почав отверто готувати ся до жидівського погрому.

Не задовольнила київська поліция чорносотенців і в часі мовчазного святкованя ювилею українського генія і чорносотенці київські диктатори заскаржили в Петербурзі київського поліцмайстра за бездільність поліції в часі Шевченківського свята; можливо що поліцмайстрови і пощастить виправдати ся, але на будуче він певно стане обережнїйшим, і буде більш пильно виконувати волю чорної сотні. Чорносотенець Голубєв може бути не менш небезпечним для поліцмайстра ніж "емпірейний інок" Іллиодор був безпечним в свій час для губернатора. Чорна сотня, що панує тепер над російським урядом, стає все більш нахабною, і концентрує всі свої зусиля в справі переслідування недержавних націй, почуваючи, що в сій справі вона знаходить підтримання не лише російських націоналістів, та і певної частини кадетів, охоплених божевілєм російського шовінізму; досить буде згадати лише недавні виступи Струве, приятеля галицьких "росиян" Дашкевича, і одного "ліберального" харківського професора, який домагав ся обмеженя "злочинної" пропаганди "Ради."

Недавно часописи повідомили культурний світ, що київські чорносотенні організації домагають ся від уряду припинення всіх українських товариств і, заборони уживати українську мову публично. Досі російський уряд йшов слухняно за чорносотенцями і виконував всі їх бажання; приходить ся думати, що і остання чорносотенна петиція не лишить ся без наслідків і на Україну надуть нові урядові скорпіони. Але разом з тим може бути, що Европа нарешті побачить, що "північний колос", який витрачає мільярди французьких грошей на мілїонове військо і нові гармати, сам є лише іграшкою в руках чорної сотні та божевільної [illegible] а студентом Голубєвим на чолі, [illegible] і жидівських кравців і публично знеславлює портрет українського генія. Величезні мілітарні сили російського уряду являють ся найбільш небезпечними для самого уряду бо [illegible] тають йому власну силу і ведуть його тим самим до ганебної загибелі. Тепер ще досить трудно сказати, відкіля впаде перший рішучий удар на російський уряд, чи нарід держави чи зовні; але культурний світ мусить знати, що уряд чорної сотні наближаєть ся до свого цілковитого упадку.

М.—о.

Про діяльність Гудими, Сандовича, Ковдри доносять сего тижня свідків в процесі Бендасюка і Тов. Як звичайно свідки оборони не знають нічого про цареславну агітацію обжалованих. За те свідки доказують і представляють їх діяльність в некористнім світлі. Дмитро Ґоли з Залуча візнав, що Гудима згадував в богослуженях царя Миколу. Про діяльність Ковдри і Сандовича некорисно свідчив жандарм Витер з Граба і деякі селяни. Переслухано в останніх днях розправи також жінки Гудими і Сандовича. Обі складали зізнаня по російськи.

Розмова з російським міністром скарбу.

Один англійський - редактор стрінув в Петебурзі нового міністра скарбу Барка і зачав з ним таку розмову:

Редактор: Кілько виносить річний буджет вашої держави?

Міністер: Три міліярди рублів.

Редактор: А чи можна вас спитати, з чого ви маєте найбільші приходи?

Міністер: Прошу дуже — з горівки!

Редактор: Се-ж страшне ви нищите на мою гадку: а чи держава не може проти сього виступити?

Міністер: Вам певно, пане редактор не звісно, що у нас горівка є в державнім монополю; лише держава може виробляти і продавати горівку.

Редактор: На що-ж ви головно обертаєте сї приходи?

Міністер: Найбільші видатки ми маємо на військо. На військові цілі видаємо більше ніж третину цілого буджету. Навіть прихід з горівки не вистарчає на наші величезні військові видатки.

Редактор: Перепрашаю за смілість! А чи є у вас які школи?

Міністер: Є всякі, від найвисших до найнизших.

Редактор: А кілько видаєте річно на ті найнизші школи на народну просьвіту?

Міністер: О, видаємо! Торік коштували народні школи в Росії 30 мільонів рублів, а сього року будуть коштувати ще більше.

Редактор: А чи не мало се? На військо даєте більше ніж тисяч мільонів, а на народну просьвіту всего 30 мільонів.

Міністер: На пияків і то шкода!

Редактор: Як то? У вас народні школи для пияків?

Міністер: Обчислено, що більше як половина всіх шкільних дітий в Росії заливають ся горівкою, бо так навчили ся вони від родичів.

Редактор та се нечувана річ! А чи правда се, що російські жовніри запивають ся?

Міністер: Правда, правда! Се чисті пияниці! Підчас японсько - російської війни побили нас не Японці, лише наша власна "русская водка." Наші люди лежали більше пяні ніж убиті або ранені. А були і такі случаї, що наше військо цілком пяне нападало на другий наш відділ, гадаючи, що се Японці, і потім стріляли ся, поки не вистріляли ся до ноги!

Редактор: Но, гарні у вас звичаї! А сподіваєте ся бодай, що буде лїпше?!

Міністер: О, сього року сподіваємо ся ще більших приходів з горівки і ще більших видатків на військові цілі!

Редактор: Значить, головна ціль Росії — пиянство й оборона пиянства! Тепер вже розумію!

Міністер: Ідіть геть! ви революціонер! А того наказ сейчас скажу арештувати.

УКРАЇНСЬКЕ ПИТАНЄ.

(Замітні голоси німецької впливової преси).

В 103 числі віденської "Мілітеріше Рундшав" з приводу появи книжки англійського публіциста Бедвіна Сендса про Україну, появили ся такі коментарі:

"Колись, богато столїть тому Україна була найбільшою державою Европи; потім вона зникла з політичної карти, вороги поділили її між себе і з того часу її імя означує лише географічне понятє, подібно, як се було до недавного часу з Альбанією, яка одначе одного рання здобула собі княжеський титул. Одначе не зважаючи на всякі карти спомини про батьківщину, що була в давній минувшині й доси живуть у души обєднаного одною мовою народу, що числить майже 36 мільонів. Коли душа сього народу прийде до самосвідомости, коли вона пробудить ся зі свого довгого сну, коли почне проявляти свою силу і потрафить перевести в житє свої домагання, тоді буде цілковито захитана рівновага Европи, ся гордість дипльоматів".

Власне таку можливість, на думку автора, і потверджує книжка Бедвіна Сендса, яка дає дуже богатий фактичний матеріял і показує, що українська проблема є найважнійшою політичною проблемою нашого часу. "Дїйсно, один лише погляд на середну Европу вистарчає, щоби се зрозуміти. Українці заселюють величезну область в 850.000 квадратових кільометрів, яка тягнеть ся від нашої північно східної границі через цілу полудневу Росію аж до Кавказу. Як би ся країна відділила ся від Росії і знову здобула собі самостійність, то се означало би кінець російській величи, що загрожує Европі, а царат знову був би навернений до давнїйшого стану чисто азийської сили.

„Се політичне питанє має досить ваги, щоби усунути на другий плян не одно инше питанє, що штучно набрало ваги. Англійський публіцист уважає українське питанє з географічного, економічного і стратегічного погляду найважнійшим для Росії, для цілої Европи, а також для Англії. Всі питаня близького сходу, між иншими справа Дарданелїв і Вірменії, тісно вяжуть ся з українською справою.

" В першій лінії заінтересована в ній Австро - Угорщина з огляду на свої внутрішні й зовнішні обставини." Далї автор представляє все значінє, яке має Галичина для Російських Українців, каже, що розвиток австрийських Українців є предметом заздрости Українців російських і на решті докладнійше обговорює історию українсько- російських відносин. Він виказує, що російські Українці стоять в непримиримій опозиції до абсолютистичної Росії, а російське правительство, боячи ся сього руху, вживає всіх сил на москвофільську пропаганду в Австро - Угорщині. З сею пропаґандою, каже "Мілітеріше Рундшав", треба боронити ся, а способів боротьби є два — сотворене красших умов для розвитку українського народу в Австрії, а крім того скріплене Українців у Росії.

* * *

З пригоду львівського процесу галицьких москвофілів і поїздки до Львова думських послів дуже сатиричну статю умістила недавно "Теґліхе Рундшав (ч. 155) під заголовком "Підяремна Русь". Автор висказує, що процес ведеть ся з такою добродушністю, що аж диво бере. Наприклад російські посли могли приїхати на процес о державну зраду, "щоби отверто проповідати і виконувати сю зраду при ласкавій допомозі не лише російського консуля, але також і галицького намісника Коритовського". Говорячи про телеграму, яку прислали посли до обжалованих, виїхавши за границі Австрії, в якій вони підбодрювали обжалованих, ставить автор питане, яку відповідь дадуть на сю телеграму обжаловані й приходить до висновку, що хиба суд і намісник в своїй "добродушности" візьмуть на себе вислане телеграми, яку уложать обжаловані до своїх російських братів. Так виглядає "Підяремна Русь".

Катоване руських дітий.

В Сєдкані пов. Богородчани є учителем вшехполяк Потоцка, котрий зачав відразу руських дітий польщити, перекликаючи Івана на "Яна", Юрка на "Їжегожа", і т. д. Коли ж се йому не удало ся, зачав побивати дітий. Так примір Михайла Пироговського побив, що той хорує і не ходить до школи, Николі Морозови розбив губу, словом збиткує ся над дітьми, як лиш може, а шкільні власти на скарги мовчать.

Великі маневри кавалерії в середній Галичині.

Під вражінем досьвідів з останної балканської війни задумала військова управа подбати більше про двигнене і скріплене кавалерії, котрої операцийне і тактичне значінє в останнім часі значно зросло. В тій цїли уряджують ся на осїнь великі маневри кавалерії в середній Галичині. В маневрах візьме участь львівський і перемиський корпус кавалерії а також деякі реґіменти з инших корпусів при підмозі відділів з машиновими карабінами і роверових компаній.

За наслідство на російськім престолі.

Віденська німецька газета "Райхспост" доносить в донесенню з Петербурга, що плян заручин румунського наслідника престола з дочкою царя розбив ся. Румунський наслідник престола виїхав з Петербурга розчарований. Причиною розбитя має бути справа наслідства на російськім престолі. Російський наслідник престола все ще хорий і взагалі не буде здібний до правліня. Отже виринула справа полагодженя наслідства. Одні думають, що на престолі засїла би найстарша дочка Ольга, а опісля її наслідники. Инші подають, що престол припаде мужеським потомкам царя Александра II. Всі сини великого князя Володимира зрекли ся престола.

Французський премієр резиґнує, подаючи за причину, що партія роялістів прийшла до парляменту побільшеною і що социялісти війшли до парляменту таким числом без котрого не ухвалить ся жадного внеску, котрому они будуть противні. Першим таким внеском є 3 літна військова служба.

В Росії припадає чотири акри ліса на кожду душу, що каже думати, що там є 164½ мільона акрів ліса.

"РІДНА ШКОЛА"
в Галичині потребує тепер більше як колинебудь передше Вашої помочи!!

HUGH D. CUTLER
адвокат
Полагоджує всякі справи. Ві всяких процедурах удавайтесь до нього.
Phone M. ... 210 ... Nanton Bldg. Winnipeg, Canada.

EDELWEISS BREWERY
A. W. RIEDLE, Prop.
WINNIPEG ELMWOOD
Наш Лягер, Ейл і Портер найлучший.
Спробуйте пити *Riedle's Beer*
Telephone - - - Main 2987.

Edward L. Drewry,
REDWOOD ПИВОВАРНЯ НА
St. John Winnipeg
Наші вироби самі себе хвалять.
Пийте DREWRY'S: Лягер, Ейл і Портер.
Мінеральні води всїм знані.
Telephone: St. Johns 221.

КАНАДА

часопись просьвітна, економічна і політична виходить кождого тижня у вівторок.

Видавці: Руська Видавнича Спілка в Канаді.

Річна передплата $1.00
За границю $1.50
Поодиноке число .... 5ц.

Адрес Редакції і Адміністрації: "КАНАДА" 261 Fort Street. Winnipeg, Manitoba.

CANADA
Ruthenian Weekly

Publishers RUTHENIAN PUBLISHING Co. Ltd. of CANADA

Subscription per Year $1.00
Foreign Countries $1.50
Single Copies 5c.

For advertising rates and all business matters address: RUTHENIAN PUBLISHING Co. Ltd. 261 Fort Str., Winnipeg, Man.

Уваги.

РАДИ ПРАВДИ, АБО ПАРУ СЛІВ АМЕРИКАНСЬКІЙ "СВОБОДІ."

В 21 ч. американська "Свобода" зволила сказати і свое слово, титулуючи его "Не здорове явище, або Карманщина в Канаді."

Добре є критикувати когось, але, як ми вже нераз говорили, критика мусить бути здорова і писана лише для критики а не для чого иншого. Хто читав, або буде читати згадане число, то побачить, що писаці зі "Свободи" не ходило, як він сам каже "для науки другим" а противно, єму хотілося пштикнути своїх чотири крейцари на особу проф. Карманського.

Пише згаданий писака таке: заплаканий поет і заступник учителя **Петро Карманський.** Відки Ви пане дістали такі інформації? Коли Ви сьвідомо се написали, то як Вас назвати? Колиж ні, то пощо твердите те, чого не знаєте і то ще кілька разів в одній і тій самій статі? Чи оправдаєте Ви в котрім з сих случаїв? По інформації удавайтесь до проф. університету, Студинського а він Вам дасть такі інформації, котрі, впевняємо Вас, підуть в суперіч з Вашими твердженями.

Ви також відбираєте проф. Карманському его літературні заборони, пишучи, що єго поезії до нічого і що жадна галицька часопись не хоче їх містити. Чи се Вам відповідь така. Чи читаєте Ви "Літературний Науковий Вістник?" Коли так, то чи ненаходили Ви там его поезій? Чи не читали Ви що пише І. Франко о Карманськім? Ми віримо, що коли "Л. Н. Вістник" містить его поезії, то таки они щось такого, чого ані писака зі "Свободи", ані ціла зграя несовісних крикунів, не потрафить написати. Те о чім Франко, найздібнійший наш критик, говорить прихильно, то мусить бути щось таке, чого Ви пане, ані Ваш "Інформант" з краю не знищить. Так а не інакше.

Як бачимо, то Ви знаєте щось і за довги Карманського, бо кажете, що він повіддавав їх манітобськими долярами. А чи ви знаєте, що Карманському на "шіфкарту" не стало, так зарабив ся. Не думайте, що в Вінніпегу так само можна дістати за пять центів миску зупи і "бомбу" пива, так як в Вашім Ню Йорку. Пощо пхати свого носа до чужої кишені? Чи се культурно говорити таке, як Ви говорите?

Гніваєте ся на Карманського, що він уживав поганих слів. А чи Ви заглянули в причину его поступовани? Чи Ви не бачили, хто перший зачав уживати тих слів? Що Ви зробилиби в случаю, колиби на Вас напалаби зграя уличників, котрих зброєю є лише брехні і образливі слова?

Ви вставляєте ся за "Канад. Фармером" та за "Укр. Голосом". Чи знаєте Ви хто сі люди. Чи пристало "шануючій себе часописи" стати в обороні сих людий? Чи станули би Ви в обороні Бендасюка та Демянчука?

Щоби яснійше Вам ся річ виглядала позволимо собі сказати дещо більше.

Зачнемо від "Канад. Фармера."

Під сю пору в нас в Манітобі заносять ся до виборів. О керму в державі старають ся дві партії. Сі вибори обходять нас Українців більше, як кого небудь иншого. Розходить ся о двомовну систему научаня. Розходить ся о український язик, чи має він дальше остати в манітобських школах, чи маємо позбути ся его раз на все.

Коли Ви читаєте укр. канадійські часописи, то знаєте, що партія ліберальна дуже остро виступає против нас Українців. Для прим. подаємо отсих пару случаїв.

Ліберальний кандидат Рос під час своєї виборчої кампанії сказав, що Українці здатні лише на те, щоби ними заповнити криміналі та доми для божевільних.

Бувший міністер Франк Олівер сказав, що в его виборчім окрузі "галицийське" "Чорноличко" набирає чим раз то більше сили і що він боїть ся о будучність Канади, коли ми дістанемо право голосу. (Він є властителем "Канадийского Фармера").

На днях якийсь там Берис кричить гвалту, що Русини не лише, що мають право голосу, але ще і свої школи. Так гейби ті Русини були не людьми, а якісь звірі. **І сих людий попирає "Канад. Фармер"** Що Ви на се і як з ними обійти ся. Самий "Укр. Голос" не давно тому був би [illegible] "К. Ф." [illegible] москвофільство, а тепер відьте ся з ними а що більше, один з директорів Т. Д. Ферлей хоче навіть кандидувати з рамени ліберальної партії. Ну і як Ви думаєте? Як з сими людьми треба обходити ся?

Тепер по Вам скажу одно. Ніколи не перекручуйте чужих слів. В вступі що зачинає ся: "Коли зачіпленої газети "Канадийський Фармер" і "Укр. Голос"... а кінчить ся словами... "що я вже зробив" пишете так: наводячи відито слова Карманського. "На самім перед скажім собі, хто "воно таке" Кудрик, редактор "Укр. Гол", а хто я, Карманський, проф. укр. мови..." На що Ви се перекрутили. Де там є сказано "...а хто я..." Чи се культурно? Чи можливо посуджувати Вас о добрі інтенції? Відки Ви знаєте, що то Карманський писав як вам відомо. Карманський завсігди підписував ся буквою "К." або цілим своїм іменем.

На закінчене скажемо Вам, аби Ви менше інтересували ся тим на якім папери друкує ся "Канада". Ви о сім дуже маленько знаєте і се не Ваш "бизнес" і оно Вам на добре не конче вийде.

Запитаємо Вас також, чому Ви нічого не писали тоді, як Карманський був тут, але аж тепер, коли его нема ви відважили ся на сей крок. Стріляєте з поза плота? га?!

Вкінци скажемо Вам свою думку. Те все, що Ви надрукували під своїм омофором, не виплило з під **Вашого пера**. А коли так, то чи пристоїть се шануючій себе часописи?

Попросіть свого кореспондента з Канади о точнійші і вірнійші відомости.

Прийміть сих пару слів опи з широго серця.

Нема то, як ліберальні просьвітителі.

Як знаємо, наші ліберали вічно кричать, що консервативний уряд занедбує в неможливий спосіб шкільництво в провінції Манітоба. Сі панки пішли так далеко в своїх твердженях, що навіть не вагають ся кричати на теперішний раз в своїх передвиборчих бесідах. Непросвічений слухач, або читач їх преси подумав би собі, що оно справді [illegible] консерватисти [illegible] просвіти між мешканцями своєї провінції.

Однак, коли [illegible] то побачимо, [illegible] Ми побачимо, що "котра корова богато рикає, та мало молока дає."

[illegible] дітий до школи. Треба знати, що сей спис зробили самі ліберали, [illegible]

[illegible] ліберали [illegible] до школи.

В Манітобі [illegible] 20 [illegible] **75 дітий на кожду сотну,** [illegible] в **Саскачевані 67 на сотку а в Альберті вже лиш 63.**

[illegible]

Тоді коли в Манітобі [illegible] на кожду сотку **шістьдесять двоє**, то в ліберальнім Саскачевані лиш **сорок четверо.**

Ось і бачимо [illegible] якого то научаня хотять наші ліберали.

Дістаньте безплатну

ФАРМУ

В ВЕЛИКІЙ КАНАДИЙСЬКІЙ ПРОВІНЦІЇ

МАНІТОБІ

ДЕ

ПАНУЄ ДОБРОБИТ.

Манітоба з славною через свою богату землю, котра родить найкрасшу пшеницю в сьвіті, а також і всяке друге збіже — овес, ячмінь і т. и. — і найкрасшу огородину в сьвіті.

Манітоба була першою провінцією Західної Канади, що привабила поселенців, а будучи найдавнійше заселеною, она має нагоду до успіху своїми школами телефонами, дорогами і т. и.

Кождий фармер, що займає ся мішаним господарством і плекає худобу, безроги, вівці і коні, або огородину і молочарські продукти, має найбільший ринок в Західній Канаді. Все що фармер продукує зараз закуповує ся і завсігди по зобрій ціні місцевими купцями.

Безплатні гомстеди, що складають ся з 160 акрів, роздають ся поселенцям Урядом і богато Русинів розпочали фармерство на сій земли і тепер стоять на добрім становищи.

Если хто не хоче зараз розпочинати роботи на своїй фармі доки не розуміє обставин краю, той може легко знайти роботу на якій будь другій фармі за добру платню. Опісля набувши практики може мати свою власну фарму.

Манітоба має ще досить місця на тисячі поселенців, бо Манітоба є дуже велика країна, рівна кільком европейським провінціям злучених разом. Приходіть до Манітоби і будьте незалежними.

Напишіть ще нині за гарною ілюстрованою книжкою про Манітобу
Она вам буде вислана БЕЗПЛАТНО если ви напишете до:

Department of Agriculture
Winnipeg Manitoba, Canada.

Та байка, найби там они робили собі що хотять, але коли они лізуть там де їх не просять, то нам годі мовчати. Годі толерувати тих, що хотять нам відобрати те, що нам найдорожше, нашу мову.

Правда, они тепер сховали троха свої палурі, бо і якже не сховати, таж се перед виборча пора.

Та не сховають они того, що вже показали. Кричати цілий рік, що Українцям манітобський рид забогато дав, що не чуваним є, щоби Українці мали свої школи де в иньшій провінції а помимо того манітобські консерватисти таки дають їм школи; а потім файно скласти ся в чотири погибели і файненько просити поверти, потрафить лише той що стратив все, що піхує чесну людину.

Написати виборчу "відозву" до українських виборців а потім відперати ся єї перед англійським населенєм, потрафить лише такий чоловік, як є. Норріс, провідник ліберальної партії, кажучи, що він єї не писав а лише якийсь Гопік. (Читай Норріс латинськими буквами). Хитрий а не го "малорос"? Ні може?

Та на село дурних турити. Ми знаємо вас панове з ліберальної кошари. Знаємо також і ваші заміри. Не легко нам прийде ся викрутити ся від справедливого осуду народа. Час вже короткий, коли ви побачите, що ті котрих ви за нічо маєте, копнуть вас, як щось непотрібного, геть на сто вітрів.

Так! **Котюзі по заслузі.**

Противить ся двомовній системі научаня.

Не давно тому була в Вінніпегу депутація йорктонських горожан з домаганєм щоби Сенат конечно скінчив будову треки, котру зачав там.

Між депутатами був також і інспектор з Саскачевану І. Т. М. Андерсон, котрий в розмові з Вінніпегцами сказав, що противить ся двомовній системі цілим своїм єством. В своїм дістрікті каже, що мав в 1913. 30 руських учителів, однак ані один не уживав двомовної системи в научаню. Він також сказав що викинув 5—6 учителів а кождий з них був Русином.

Ось і маєте ліберальну господарку. Ще вам мало?

Доказують.

Манітобські ліберали доказують, що підчас дощу добра і права парасоля, не зважаючи на те, що поза ковнір вода листь ся.

Довідались.

Дехто з вінніпегських "патріотів" довідав ся, що балачка не така дуже тана, коли треба наймити адвоката.

Презбитериянська пльотка крутить.

Презбитериянський пін. Берліс, писав, що він сам бачив, як то наші люди пиячать та продають свої голоси під час виборів, а тепер коли его припирали до суду, зачинає крутити, кажучи, що те все єму другі казали.

Круги верти братчику, ми знаємо хто ти є.

Може мати користь.

Хто хотить до суду на розправи, то може мати [illegible] користь, бо часом довідає ся, що в декотрого "добра" є довгий язик з коротким розумом.

"Фрі Прес" знова вгадує.

Колись "Фрі Прес" писала, що вибори відбудуть ся 6 липня, а тепер знова пише, що они відбудуть ся 29 липня.

Немало, як всевидцем бути.

Люди мають звичай все говорити те, що думають. Але і того ще не виходить, що они думали, що говорять.

[illegible] "робітників" [illegible] н. Норріса. Та чи поможе кому се, коли [illegible] на них [illegible] **доброго товару не треба хвалити, він сам за себе говорить.**

Нема то, як панська ласка а ліберальна обіцянка. Панська ласка боком лізе а ліберальна обіцянка порохом припадає.

ПАМЯТАЙТЕ, ЩО ВАШІ БРАТИ В КРАЮ ТЕРПЛЯТЬ ГОЛОД!

РІЖНІ ВІСТИ.

Двайцять тисяч божевільних на улици.

(Переповнене домів божевільних. — Убійство в краєвім заведеню божевільних.)

Угорський міністер внутрішних справ виголосив оноді в парляменті промову про бюджет свого міністер. і вказав в ній на невідрадні, просто скандальні відносини, які панують в Угорщині по домах божевільних. Перед кількома тижнями займав ся будапештанський карний суд характеристичним випадком. Розходило ся о те, що один доорець, побив тяжко хорого будапештанського купця Гната Наймана так, що сей в наслідок того побитя по кількох днях помер. Лиш припадком вийшло се убійство на верх і убійника арештовано. При переслуханю на поліції виявив убійник страшні річи. Убійник подав до протоколу, що се нічо давного, коли при доглядаю умово хорих тратит ся терпеливість, бо служба доорців є дуже утяжлива так, що навіть найсильнійший чоловік до кількох тижнів стає зовсім неспосібний до праці. Тому що в заведеню є велика недостача служебного персоналу, то під доглядом одного доорця стоїть дуже велике число недужих так, що доорець просто не в силі доглянути ні слід нещасного хорого. Серед таких обставин не диво, що про якесь раціональне поведене не може бути й бесіди. Дальшою хибою є також се, що й число лікарів не є вистарчаюче.

Сумною цікою угорських домів божевільних є те, що вони всі є переповнені. После сьвіжо оголошених статистичних дат не менше як двайцять тисяч умово хорих гуляє на свободі і загражає публичному безпеченству. [illegible] до обох будапештанських заведень божевільних [illegible] переповнені [illegible] хорих до провінціальних заведень, котрі однак також переповнені. Через те отже знаходить ся тепер в Угорщині 12 тисяч божевільних на свободі. По заведених перебуває 11 тисяч умово недужих. Аби мати поняте про переповнене в краєвім заведеню божевільних, вистарчить сказати, що в нім є місце лиш на 1.200 недужих, а в дійсности лічить ся там нараз так велике число. Осі, що мали нагоду бути в тім заведеню, споглядають, що в третій класі недужі спалять по коритарах. Дирекция докладає всіх заходів, щоби хоч трохи злагодити суму [illegible] недужих, але всі її заходи остають без успіху.

Утеча бандита з вязниці.

Мешканці Сокаля живуть в великім страху, бо в ночи дня 24. цьвітня с. р. утік з вязниці в суді небезпечний бандит, котрий подав суди, що зове ся Бельзарський і походить з Бурштина. Провірено знак, що назвиско се є неправдиве і що мусить се бути небезпечний опришок, котрий вмів дібрати спосіб, щоби дістати ся до середини замкненого помешкання і там доконати крадежи і рабунку. Закрав ся він був до помешкання трафіканта Мозеса Грубера і той мусів серед ночи втікати з дітьми на улицю і кричати о поміч. Опісля по сій невдачі увійшов до замкненого помешкання Діймандa і забрав йому з під подушки біжутерию і 10 корон. По доконаних крадежах удав ся не передміста Забуже а стрітившись з жандармом Ковальським, почав зі своїм товаришом утікати. Щоби йому лекше було бічи, скинув з себе плащ, в якім опісля по його зловленю знайшов жандарм набитий бровнінг. Хто знає, чи не був би стріляв до жандарма, якби був мав в убраню револьвер, а не в обероці, з якого мусів забути виймити оружє. Сеї ночи, як втік з криміналу, добував ся до склепу Стецка, а також вийшов до одної зі саль бурси, але сполошений учеником втік. Вина, що бандит безкарно гуляє по Сокали, спадає на начальника тут. суду п. Лішку, котрий не казав такого небезпечного опришка відіслати до Львова, хотяй слідчий судия п. Савич доражував се зробити. Оправдував ся він тим, що трудно тепер його відослати з причини злого поміщения тут. арештів, бо президия висшого суду чіннула би його за те, що він передше про се властям не дав знати. Тим часом з тут. арештів вже нераз втікали небезпечні опришки, а радник не уважає за відповідне порабити заходів, щоби сей бандит не втік. Маючи до діла з таким небезпечним чоловіком, повинен був варту над ним запровадити до того часу, доки не відставлять його до Львова в безпечне місце. Правдивого його назвиска не справджено, а жандарми кажуть, що він мав вже 6 літ сидіти в тюрмі за рабунок. В Сокали мусить мати спільників, бо жандармів в ночи двох їх бачив, як утікали. З арешту видістав ся він в той спосіб, що перепилував крати і втік до поля. Взагалі невідрадні відносини панують в тут. суді від коли начальником є п. Лішка, про що вже в послідних двох числах і "Монітор" широко розводить ся. Населене Сокаля взиває от [illegible] Львові, щоби перевела строге слідство против управи тут. суду, котра [illegible] небезпечний бандит, котрий може непокоїти мешканців Сокаля і околиці. Вкінци годить ся піднести і се, що бандит сей заявив велику охоту сидіти в тут. арештах, якби був певний, що достарчить йому знарядія до пилованя крат і що не будучи ніким стережений, певно з наших драгливих арештів втіче.

ДОБРІ РАДИ.

ДУР (ТИФ).

(Дальше.)

Щож треба робити, щоби помочи самому хорому і як його треба лічити? Тут треба поставити велику вагу не лише на само лічене, але також на так звану дієту, то значить на їду, котру хорому подаємо.

Хорий на тиф мусить як найскорше положити ся до ліжка. Бороти ся з хоробою ходячи, дарма. Се лиш ослабить чоловіка і проволікає недугу. Возити недужого хочби і до лікаря, чи возом чи зелізницею, річ шкідлива. Комната, в котрій хорий лежить, мусить бути по можности простора і добре провітрювана. Не треба боятись ся отвирати вікна, бо хорий горяча не зносить. Звісно прецінь, що в літі, коли є спека, більше людий на тиф умирає, як холодною порою. Хорий потребує мати великий спокій, проте всякого гамору й стукоту треба оминати. Також і нене сьвітло йому прикре, тому треба прислонити вікна. Скоро недужий говорить в горячці не до річи, то не треба перечити йому, щоби його непотрібно не гнівати, бо він сам не знає, що плете. На двір з потребою не вільно хорому виходити, лиш треба підкладати під него миску. Ліжко має бути чисте, постіль зчаста зміньована, але тверда, щоби хорий не випарив ся і скорше не відлежав ся.

Віджиблюване на тиф мусить бути пожиние, але через високу горячку і через болячки в кишках, можна давати лиш плинний корм. Парене молоко є найлiпше, але на жаль хорі не хочуть його довше пити. Можна проте давати якийсь час трохи легкої кави або [illegible]. Крім того треба подавати легкий чай, а таким хорим що за здоровля любили деколи випити, треба давати коньчина. Дальше треба давати добрий росіл, до котрого можна розбити ціле сире яйце або [illegible] з ячмінних крупів, видушених і процідженних з додатком масла, а на охолоду подати зимну лимонаду, а де вода є добра і чиста, можна дати і звичайної води. Але борони Боже подати води там, де є вода непевна. Тоді треба купити в аптиці так звану "мінеральну воду".

Ліків самому ніяких не подавати, хиба за виразним приписом лікаря.

Велику пільгу роблять хорому, а навіть можуть уратувати йому жите часті звиваня цілого тіла чистою водою або водою з оцтом, дальше завиваня в простирала (полотна), замочені в зимній воді, а навіть, але тільки за дозволом лікаря, зимні купелі. Проте не маємо чого лякати ся робити таку купіль, скоро лікар на се позволить, лиш не за довго, найдовше 10 мінут. Завиваня в мокрі простирала робить ся так: Широке простирало мочить ся в студеній воді і добре викручує ся. Сим обвиває ся хорого від шиї аж понижче коліни і в тім лежить він 10—12 мінут. Так завиває ся хорого з черги 3—4 рази. Завиваня такі робить ся 2 рази денно. Навіть найслабші хорі зносять такі завиваня добре.

Скоро хорий маячить, треба дати йому на голову міхур з ледом або обкладати з зимної води, котрі однак треба часто зміняти, щоби не огрівали ся. Такі самі обклади давати і на живіт, головно тоді, коли хорого дуже здух.

Коли до тифу прилучить ся якась вища недуга, о котрих ми перше згадували, то тоді треба примінити і инше лічене відповідно до припису лікаря. Але і найлiпші ради лікарські не поможуть, скоро окружене хорого не возьме ся само до діла як слід, бо ніякий хорий не вимагає такої великої опіки і заходу, як хорий на тиф.

Тому ще раз звертаємо увагу, що ніхто так скоро не відлежить ся, як недужий на тиф. Треба його проте пильнувати, уважати, щоби не лежав на зімятій постели. Скоро лише яке місце на тілі набіглене зачервоніє, треба його часто змивати водою з оцтом, а як мимо того скіра вже починає ранити ся, мастити ті місця цинковою мастию.

Не менше важне є також подаване їди, бо котрому хорому може тяжка їда скорше зашкодити, як не хорому на тиф, у котрого хорі кишки?

Тому треба, як перше сказано, подавати через цілий перебіг недуги лиш плинний корм; не можна хорому подати скорше якогось тяжкого корму (приміром мяса і то з разу лише білого, курятини або телятини аж як 7 — 8 днів нема вже жадної горячки. Крім того можна 7 — 8 днів по повнім уступленю горячки давати яйця на мягко, невеликий кусник білої сухої булки, а впрочім давати ще довший час такий плинний корм, як підчас самої недуги.

Скоро знаємо, що та недуга є так дуже заразлива і скоро знаємо, що в відходах т. є. в калі хорих знаходить ся в великім числі ті шкідники, ті тифові так дуже важною річю є заходити ся як слід з тими відходами. Не можна їх проте викидати денебудь на подвірє, за хату, на гній, або і до спільного виходка. Сего не вільно. Які тяжкі наслідки можуть бути з такої нерозважної роботи, розкажемо вам один правдивий випадок. До одного села повернув чоловік до дому, приніс з собою тиф і заболів. На щастє ніхто більше в'геді не занедужав. Відходи його викидано однак усе на гній. А по пяти неділях, коли вже і той чоловік подужав, виможено той гній на поле і усі люди, що при тім були заняті, т. є ті, що накидали, виносили і розкидали той гній, захорували без виимки на тиф. І аж тепер загнездила ся велика пошесть в селі.

Тому кождий, хто заходить ся коло хорого, а головно має до діла з його відходами, повинен за кождим разом змивати руки милом в звичайній теплій або в карболеній воді. Такою самою карболеною водою треба зараз обляти відходи хорого (місто карболеної води можна також ужити до того порошок негашеного вапна або розпущене вапно в воді, так зване вапнине молоко) і не виливати ті відходи де будь, лише до викопаної осібно ями, по можности як найдальше від керниці і зараз присипати їх землею. Так само осторожним треба бути і з білем і всякими иншими приладами, котрі були в стичности з хорими, бо від них можна також дуже легко заразити ся. Вкінци треба подбати і про вичищене хати по перебутій хоробі (дезинфекцию).

Конець буде.

Замовляюча картка на „Канаду".

Ruthenian Publ. Co. Ltd.,
261 Fort Street, Winnipeg, Canada.

Прошу о висилку мені „Канади" починаючи від ...

Імя
Адреса
Почта

Прошу вирізати сю картку і післати на адрес: „CANADA" 261 Fort Str., Winnipeg, Man.

ІЛЮСТРОВАНА УКРАЇНА

одинокий ілюстрований журнал українських родин, посьвячений літературі, критиці, малярству, архітектурі, пластиці, народній штуці, театральним справам, музиці, українській мінувшині, етнографії, і фізичному вихованю.

Містить також описи подорожий, огляди українського жи[ття] і т. п.

Ілюстрована Україна є журналом безпартийним — всеукраїнським.

Ілюстрована Україна ведена на взір великих ілюстрованих журналів, здобула собі по першім році свого істнованя велике признане серед нашого народу.

В Ілюстрованій Україні співробітничать найкращі літературні, наукові, і публіцистичні сили.

ДАРОМ БІБЛІОТЕКА ІЛЮСТРОВАНОЇ УКРАЇНИ.

В 1914 р. приступаємо до постійного видаваня бібльотеки Ілюстрованої України. Вийде в тім році **4 томи бібльотеки** (2 повісти 1. научна розвідка і великий альбом українського Львова).

Всі передплатники Ілюстрованої України дістають видання бібльотеки **даром.**

Ілюстрована Україна виходить два рази у місяць — великими зошитами у Львові ул. Руська ч. 18.

ФІЛІЯ ІЛЮСТРОВАНОЇ УКРАЇНИ В ВІННІПЕГУ КАНАДА.

З початком 1914 р. отворилисьмо для Канади і Америки філію редакції, адміністрації і експедиції Ілюстрованої України в ВІННІПЕГУ під управою п. І. Петрушевича. Всіх наших передплатників і прихильників просимо присилати передплату до філії і там звертати ся у всіх иньших справах.

Всі передплатники будуть одержувати часопись з філії.

Адрес філії:

Ilustrowana Ukraina,
590 Pritchard Ave., Winnipeg, Man.

КУПУЙТЕ ШЕРИ

В РУСЬКІЙ ВИДАВНИЧІЙ СПІЛЦІ
яка видає
руську тижневу часопись "КАНАДУ".

Інкорпорований капітал Руської Видавничої Спілки виносить $20.000.

Шери продають ся по $1.00 (одному долярови) одна.

Кождий Русин повинен купити собі шер в нашій Спілці і стати членом нашого видавництва та інтересуватись його розвоєм.

По всякі інформациї пишіть на адрес

,,CANADA"
261 Fort Street, Winnipeg, Man.

Ширіть і передплачуйте часопись "КАНАДУ".
Передплата виносить тільки $1.00 на рік.

Dr. G. KALICHMAN

Лікар диплом. в Австрії, Росії, Німеччині і Канаді утримує приватний руський шпиталь і аптику при **453 Selkirk Ave.** в Вінніпегу. Лічить за дуже уміркованим винагородженєм так в шпиталі, як і доходячих хорих на всякі недуги внутрішні, жіночі, хірургічні, очні і ушні. Скоре і грунтовне лічене хороб секретних (венеричних) найновійшими методами 606. Лічене електричною силою. Висилаю лікарства на кольонії по одержаню задатку. — Шпиталь, помешкання і офіс:

453 Selkirk Ave. Phone St. John 1772. Winnipeg, Man.

ЛЕСЬ МАРТОВИЧ.

КВІТ НА ПЯТКУ.

Завдяки заходам отця Альойзія вибрали громадяне виборцем Миколу Підпаленого. Отець Альойзій виповнив єму картку іменем руського кандидата тай вислав єго в місто на вибори. Та не так із виборами був радий отець Альойзій, як із того, що всьо стало ся так, як він наперед говорив.

Бо то так було (треба зачати з кінця):

Два тижні тому назад був у отця декана соборчик і при тій нагоді обговорювали гості справу виборів. При тім горячив ся найбільше отець Альойзій, бо хотів, аби єго думка верх узяла. Сидівши за столом, вертів ся отець Альойзій на кріслі на всі боки, зазирав слухачам просто в очи, щоби їх змусити до уважного слуханя і стріпнував рукою по над ухом, наче кіт, що миє ся лапкою. Се робив отець Альойзій тоді, коли завважав, що хто небудь хоче єму перечити.

"Узявши, пане добродію, на вагу всілякі факти я, пане добродію, тото, прошу вислухати мою думку, бо я будучи о тім переконаний, а ви — пане добродію — тото, все виглянете з тими вічами" — питав ся отець Альойзій (не так то легко говорити високопарно!), заглядаючи в очи отцю декану, що з нетерпячкою зазирав з під лоба до їдальні, чи вже накривають до вечері.

"Добрає, пане добродію, агітація" — провадив далі отець Альойзій — "але не треба того. Бо для чогож, пане добродію? Я, приміром, того: моя засада — пане добродію — повинно ся вибирати зо всяких тенденцій, що ліпше. Як я кажу — пане добродію — не переборщувати. Бо чомуж? Ми, пане добродію, в прикрім положеню. Всьо під міру: то є, прошу, чудесна засада. Мужиков за богато накладає ся до голови тими вічами, а признаймо ся межи собою, що ми, пане добродію, тото. Коли ми з одного боку будучи, пане добродію, народолюбці, а прошу ж вас, всечесніші, ми є такеж сьвященики й люде. Сего мені ніхто не годен заперечити."

Із сими словами звернув ся о. Альойзій до отця Василя, що єго мали всі за радикала. Очипитачи о. Альойзій думав, що о. Василь хоче єму перечити.

"Не я казав, чи треба нам — пане добродію — непримиримостей? Добре тому, що в місті: єму, пане добродію, здає ся, що наш мужик, то міський робітник, котрому наговорити всякі поступові ідеї тай гаразд. Але ж ми знаємо, пане добродію, що мужик, се: Гринько, Семен, Іван — отті всі мужики, з котрими, пане добродію, ми що днини сходимо ся. Ще більше: ми знаємо, пане добродію, що тото. Тому не допускаймож пане добродію, поприи агітацію, що інше. Признаймо ся щиро: чи не ми, о скілько, пане добродію, та ж ми, всі знаємо, що є такі агітатори, котрим — пане добродію — зовсім не ходить о вибір посла, але о саму агітацію. Алеж прошу, прошу, я лично нікому замітів не роблю, а тим більше сьвященикам!"

При тих словах затріпав о. Альойзій пальцями над правим ухом, бо завважав, що о. Василь, наставив ся єму перечити.

Отець Альойзій говорив іще довгенько, заки висказав свої погляди на виборчу справу. Сі ж погляди були такі:

1. Не треба нам жадних передвиборчих віч і жадних виборчих агітацій.

2. Ціла виборча робота повинна бути лиш така, що сьвященик у своїм селі має постарати ся про вибір певного чоловіка на виборця й написати єму картку.

3. Сей чоловік має бути той, хто безуслівно піде за порадою сьвященика.

Поглядів сих не похвалили гості на соборчику, а декотрі таки просто кепкували собі зза того з о. Альойзія. Але се єго тим більше розгорячило й він, коли побачив, що слухачів словами не переконав, постановив переконати їх наглядно — своїм прикладом.

З тої то причини постарав ся о. Альойзій, що єго громадяне вибрали виборцем Миколу Підпаленого.

Микола Підпалений — се сусід о. Альойзія. Добре собі заходили, рідко минав такий день, аби Микола або єго жінка не були чого в о. Альойзія. Прийдуть приміром гості до отця, треба кухарці помічниці, зараз же й посилають по Миколиху. Або випаде дуже прикра робота на гумні в єгомости, хто ж поможе, як не Микола? За те, як треба Миколі вітки голова кілька крейцарів, то отець дає на відробок.

Сегодня ж пішов Микола голосувати, а о. Альойзій дожидав єго повороту з утіхою. Вже сонце давненько зайшло, вже дяки видоїли корови, вже повечеряли, ціле село пішло спати а Микола все не приходить. О. Альойзій наказував єму, аби ніде по дорозі не повертав, лиш аби простісінько до него йшов, хоть би серед ночи — опівночи.

Трохи непокоїв ся о. Альойзій. Та не так тим, що Микола не приходив, як своїми думками. То сідав за стіл, то ходив борзенько по хаті, то знов ставав на місци й глибоко задумував ся. З часта стріпував пальцями над правим вухом.

Передумав над побідою свого переконаня й мало що на голос не говорив сам до себе. Найдужче тішив ся тим, як загоромить о. Василя. Без жадної агітації, без деморалізації народа розполітикованим, виборець з єго села голосував так, як найсьвідоміщий горожанин. Як тут не радувати ся!

Микола стоятиме непохитно неначе скала супроти всіх хрунівських підшептів. "Єгомость казали! єгомость уже ліпше знають!" буде єго відповідь на хрунівські підмови. Так повинно ся виховувати нарід!

Яку ж прихильність почував о. Альойзій до того тихого Миколи. Коли б єго мав тут, під руками, розцілував би, як брата. "Єгомость казали! єгомость уже ліпше знають!" Який же добрий, щирий той руський нарід! Тільки би зміти єго собі з'єднати. Не агітацією, не збуджуванням диких інстинктів, але батьківським, пастирським настановленієм.

Поступ, поступ, поступ, — але ж то не для нас, не для нас, не для нас! (О. Альойзій стріпав пальцями над вухом, наче би єму хто перечив). Спробуйте, пожийте якийсь час на селі, то й переконаєтесь, що в нас зовсім інші обставини. "Я думаю, що нам не треба і... ет! дурниці!"

Важна річ: "єгомость казали! єгомость уже ліпше знають!" В сей спосіб станемо панами в своїй хаті, бо сей спосіб є витвором наших питомих обставин. Коли би ми були відразу взяли ся сего способу, були би дуже далеко зайшли. Не лиш увесь нарід був би в наших руках, але ніякий вітрогон неважив ся би зазирати до наших сіл і викликувати заколот межи пастирем і єго парафіянами. Але ми самі собі винні, опустили руки тай плачемо. "Бійте ся Бога, приходить агітувати, бо повіт пропаде."

Коли о. Альойзій сам собі так розважав, увійшов до кухні Миколи, напив ся води тай, запитавши кухарки, чи єгомость у покою, вийшов з кухні до сіней і пішов на пальцях через першу кімнату. При тім тримав обцасами до долівки дужче, як би йшов цілою підошвою, бо ступаючи лиш нисками чобіт, підіймав обцас як міг в гору, запиток же за кождим разом зсував ся з пяти й зускав обцасом до долівки.

Коли вчинив ся перед дверми тої кімнати, де був о. Альойзій, ухопив за клямку і став помаленьки відчиняти двері. Той самий Микола, що сам один нераз, висаджував на віз корець збіжа, відчиняв ті двері з таким напруженєм, наче би намагав ся цілу стіну рушити з місця. Утворив двері до половини і, неначе вже дуже змістивши ся, всунув голову і боком пріхав ся до кімнати. Підійшов хутенько до о. Альойзія, поцілував єго в руку й обзирав цілу долівку навкруги себе. Вона була покрита на середині четвирокутним великим диваном, а відти розбігали ся на всі боки довгі стеляйки. Десь не десь виднала ся лискуча жовта підлога. Одну таку прогалинку коло дверий вибрав собі Микола, став на неї й ступив великі писки чобіт до купи, аби не придавити стеляйку. Стояв там на однім місци похилений і за цілий час і не поворухнув ногою. Водив тільки очима за о. Альойзієм.

Коли о. Альойзій побачив зажурене лице Миколи й єго похилену стать, то єму відпала зовсім охота розпитувати ся. Всеж таки почував о. Альойзій у серци велику прихильність до Миколи.

"Ну тоє, що ж, пане добродію, кого, тоє, вибралисте?" заговорив о. Альойзій усміхаючись і ледви вдержуючи ся, щоби в голос не зареготати ся.

Микола не зараз відповів: "Тажеж посла вибрали. Тільки людий з'їхало ся чому би не вибрали? Були би й без мене вибрали."

В сих словах дочув ся о. Альойзій докору. Отже хоч був певний, що він не дав причини до того докору, а все таки стало ся ніяково. "Але тото, пане добродію, вибрали?" питав ся вже трохи неспокійно.

Нараз Микола підніс голову до гори й зачав уважно роззирати ся по стелі. "А когож мали вибрати?" — відповів — "Посла вибрали, піба єгомость не знають?"

"Ага!" — подумав о. Альойзій. — "Я єму не сказав, що то два кандидати були. Але то, нічо не завадить, завтра довідаю ся."

Микола розглядав ся дальше по стелі й щось на щось жахав. О. Альойзій намагав ся єму щось приємне сказати, але так обезпечено ся опільністю Миколи, що нічого не міг видумати. Тому доштуркнив ся від него й сів на крісло коло стола. Трохи згодом знов запитав ся:

"Но але ж, пане добродію, віддалисте картку?"

В ту ж хвилю подоспів Микола обзирати стелю й удивив ся просто в очи о. Альойзію. О. Альойзій через лиши не міг побачити нараз Миколиних очей, але все таки пробило ся єму дуже неприємно. Тому встав зза стола і взяв переходжувати ся по хаті. Микола водив упрямо за ним очима. Не діждавши ся відповіди запитав о. Альойзій іще раз те саме.

"Ей, єгомость, єгомость! А ви ще мене питаєте?"

В сих словах дочув ся о. Альойзій не лиш докору але й великої жалісливости. Став на місци й майже перелякано запитав ся:

"Що ж, що ж таке?"

Микола поглянув на стелю, глипнув в один кут і в другий, а на послідок стулив руки як до молитви, перехилив голову на бік і вдивив ся в отця Альойзія миленьким поглядом.

"За що ви мене, єгомость, так тяжко покарали?"

О. Альойзій зумів ся. "Донешне мусів мати якусь неприминість: може арештували" — подумав і голосно сказав:

"То, знаєте, Миколо, тоє... Часом треба, пане добродію, й потерпіти... Ми, тоє, вони як; часом за громаду тоє."

Микола знов стулив руки як до молитви:

"Ви от як, єгомость, а в мене малі діти. Єгомость не знають, як то тяжко стягнути ся на пяттку!" Микола зітхнув.

"Та що ж тут таке?" — дивував ся отець.

"Чим я вам так провинив ся?"

"Та бо я вас уже, пане добродію, не розумію."

Микола знов оглянув стелю, а потім спустив очи в долину.

"Єгомость не розуміють? — говорив із докором — "А єгомость же як мені квіт написали? То як писар із Вишнева виписав квіт, то в дверях вилачували по пятці, а я як свій показав, то той якись комісар ізгікав на мене. Так тобі — каже — виписав він, то — каже — кольку дістанеш, не пятку."

Микола був би далі говорив, але о. Альойзій скривив ся так, як би щось дуже квасене взяв на язик, затріпав пальцями над вухом і пустив велику силу слів, неначе воду з лотоків. Доказував Миколі, що брати за голос пятку, се річ неморальна, що перекупльоватись при виборах дають лише люде нечесні, бо — коли кандидат аж мусить собі купувати довіре — то він має намір опісля за подяти виборцям якусь шкоду а в кінци то гроші роздавали за польським кандидатом. Сі докази виповів о. Альойзій у такім виді:

"Що ви, пане добродію, тото? Та ж то, пане добродію, перекупство, таже то душу продає ся, а хіба ж ви не знаєте, пане добродію, що тото? Як би той, що — пане добродію, — перекупльов, поневаж — пане добродію — він за гроші купує собі довіре, та де ж ви видали, аби потому такий чоловік — пане добродію — тото! Ми Русини, пане добродію, за Русином, таже то Поляк! А сумлінє де? А совість, пане добродію, де? А душа, пане добродію, а сумлінє де? А тото, пане добродію, де?"

Микола нічо не слухав, нічо не чув і нічо не хотів ні чути ні розуміти, тільки дивив ся на рот отця Альойзія, коли замкне ся. Як лишень діждав ся тої хвилі, що о. Альойзій поимкнув рот, у той же раз говорив свое далі:

"А то все, єгомость, кухарка наробила. Я казав своїй жінці, що ти — каже — небого, не пхни ся на то, як ми з єгомостем зайдемо ся, але за подостать дай, що належно. А вона ні! Послухала кухарки, що, каже, єгомость від нас не єдятить. А воно от як; не дав миску, збіжи та плахти, пятку. Йой, йой! Боже! Боже! Як я тепер до дому явлю ся, що мені жінка скаже?!"

Микола зітхнув, покрутив кудлатою головою и став и чухати. О. Альойзій аж почервонів зі зворушеня. Ще збільшим запалом доказував Миколі про неморальність перекупства, а не уже міркував, що котить переконуючо свої думки виповів, то не запитував ся Миколи: "Ну, вже розумієте?"

Микола з болем серця відповів: "Таже й розумію розуміє, але що мені жінка скаже?? Як ми вже, єгомость, не штукували, ми гірко не складали той крейцар, аби чи можна було на пати стягнути ся! А сегодне — Господи милосердний! Таке за пятку би цапкове наїв, як слимак. Може би єгомость іще той квіток поправили."

При тих словах пустив ся Микола до єгомостевої руки, але о. Альойзій здоймив руку до гори тай відскочив назад. Уже нічо не говорив Миколі, але таку мав лють на него, що лиш силоміць здержував ся, аби не викинути єго за двері. Микола ж просив, аби ту картку поправити, або щоби написати просьбу до старости, що то лиш через помилку так карта сталась, аби на всі не дати пятку. Походив коло вікна, щоби дав на ту просьбу громадську печатку тай сам відписи то вже дбав Микола на себе.

Але о. Альойзій не дав упросити ся, вже навіть нічого не хотів говорити з Миколою, лиш у одно кричав на него: "Ідіть, най вас не виджу!"

Коли Микола вийшов, порпнів о. Альойзій, що дурнішу вічна память. А Микола подумав ся до такого: "Хоч сегодне єгомость злі, то завтра подобріють. Піде жінка до кухарки, розповість. Як і чого зайшло, то вже кухарка мусить якось єгомости випросити. Бо то всьо через неї!"

"УКРАЇНСЬКА ХАТА"

літературно - критичний, громадський український місячник.

Завданем Журнала "Укр. Хата" є — по можливости повне осьвітлюванє процесу ідейного, духового житя України в методах викриваня основних моментів національности, що є основою всякої живої творчости. Література займе перше і найповажнійше місце на сторінках журнала.

Крім того "Українська Хата" обслугуючи інтереси української інтелігенції буде відкликати ся на всі важнійші громадські події українського і сьвітового житя, а також на розвій мистецтва (штук красних) в ріжних проявах.

Журнал "Українська Хата" має відділи: літературний — критичний — науковий — публіцистичний — мистецький — бібліографічний — і літературна хроніка котра буде занотувати всі новини українських видань.

Журнал виходити ме при кінци кождого місяця, розміром не менше 64 сторін друку, міцно зброшурованими книжками.

Передплата до Канади виносить: на рік два доляри і пів, на півріка доляр і пів.

Передплатити і добути журнал "Українська Хата" можна: в Головній Конторі журнала — Київ, Ділова 4., Росія; — також: в Книгарни Наук. Тов. ім. Шевченка, Львів, Ринок ч. 10, Австрія.

БАЙКИ ДЛЯ ДІТИЙ.

МУДРА КОРОЛЕВА.

Жив собі раз оден бідний селянин з дочкою одиначкою. Землі у не го не було, а тільки маленька, стара хатина. От раз дочка й говорить єму:

— Татуню, пішли би ви до короля тай попросили би у него трохи землиці.

Батько так і зробив. Король, видячи єго біду, подарував єму кусень землі. Став селянин з дочкою орати землю, щоби посіяти на ній жито, і нараз найшов золотий товкач.

— Слухай, сказав він до дочки, поаяк король був для нас так милостивий і подарував нам се поле, то ми повинні з вдячности віддати єму товкач.

Але дочка не годила ся. — Ні, батьку казала она, не годить ся. Як ми принесемо королеви товкач без ступи, то він зажадає, щоби ми віддали й ступу. Так уже ліпше не говорити нічого о тій вахіді ці.

Але отець не послухав дочки і відніс товкач королеви, кажучи, що найшов єго на полі і приносить приняти єго в подарунку. Взяв корол товкач і питає: А крім того ти нічого більше не найшов?

— Ні, королю! — віповів селянин.

Але король не повірив єму і зажадав, щоби він приніс і ступу, а що селянин не міг того зробити, то король казав посадити єго в тюрму і держати там так довго, поки він не віддасть ступи.

Сидить неборак в тюрмі, плаче і нарікає:

— Ой, ой, чому я не послухав доньки! Почули то тюремщики, що приносили єму кождого дня хліб і воду та донесли королеви. Той приказав сейчас привести перед себе селянина і питає єго:

— Ти все кричиш: чому то я не послухав своєї дочки? Що-ж тобі говорила твоя дочка?

Та вона мені сперша говорила, щоб я не відносив товкача, бо й ступи зажадають.

— Ну, коли у тебе дочка така мудрагеля, то нехай она прийде до мене в палату! сказав король.

Прийшла дочка селянина в палату, а король і каже їй:

— Я чув що ти дуже розумна, так розвяжи мені загадку. Як розважеш, то я оженю ся з тобою.

— Добре, королю, я беру ся розвязати твою загадку, відповіла дівчина.

— Так слухай же, сказав король: явиш ся перед мене ні одіта ні роздягнена, ні верхом, ні на возі, ні по дорозі ні полем. Як зумієш то зробити, будеш королевою.

Дівчина пішла сейчас домів, скинула свою одіж, значить: остала не одітою, і завинулась в риболовну сітку, значить: показалась і не роздягненою. Потім она роздобула осла і привязала єму до хвоста конець сіти так що осел мав її тягти: виходило отже, що она не їхала ні верхом ні на возі. Осла-ж не заставила тягти себе по тім шляху, куди вози їздять. — так що она їхала ні по дорозі ні полем. Коли она таким способом явила ся перед короля, той сказав, що она відгадала єго загадку і приказав освободити єї вітця з тюрми, а сам оженив ся з нею.

Минуло кілька літ. Раз поїхав король робити осмотр своїх війск. Лучило ся, що саме тоді перед палатою стануло два селяни з своїми возами: оден з волами, другий з кіньми. У одної клячі було лоша, але тото відбігло якось від матери і лягло коло двох биків. Коли прийшли газди, почали з собою сперити і гань бити ся. Селянин, що до нього належали бики, казав, що лоша єго і що оно родило ся від єго биків, а другий селянин клян ся, що лоша родило ся від єго клячі, тож належить до него. Сперили они так довго, доки не почув їх вертаючий з осмотру війск король. Той розсудив справу так, що лоша належить до того газди, що має воли, бо пре нібь коло волів найдено лоша. Але другий селянин був дуже невдоволений з такого суду і пішов домів, гірко оплакуючи своє лоша. Почув він раз, що королева дуже милосерна для бідних людий, тому що она сама з селянського роду, і пішов до неї пожалувати ся. Королева вислухала єго уважно і сказала:

— Добре, я научу тебе, що робити, але ти мусиш обіцяти, що перед ніким не вимовиш ся, хто дав тобі тоту раду. Завтра рано, коли король поїде на осмотр, вийди на дорогу, розтягни на ній велику сіть і удавай, що ловиш рибу.

Відтак почнила єго, що відповідати королеви, як той стане розпитувати єго, а селянин обіцяв зробити всьо так, як она радила.

Другого дня раненько селянин став на дорозі і почав ловити рибу на сухім місци. Побачив єго король і післав свого тіслуга довідати ся, що робить сей дивак. Мужик віднє він:

— Чи не бачиш? Рибу ловлю!

— Ти що, збожеволів? запитав гонець. Як можна ловити рибу на суші?

— Як бики могли лоша уродити, то я можу на суші рибу ловити, — відповів на се селянин.

Гонець вернув до короля і передав єму відповідь селянина. Король прикликав єго сейчас до себе і сказав:

— Ти не міг сам придумати сего! Признай ся, хто тебе научив?

Однак селянин не хотів признати ся. Тоді відвели єго в тюрму, кинули на вязанку соломи і били, поки він не признав ся, що єго научила королева.

Вернувши домів, король сказав до своєї жінки:

— Ти задумала лукавити зі мною і за те маєш потерпіти. Тепер ти мені не жінка! Забирай ся, звідки прийшла — в свою селянську хату! Впрочім, я окажу тобі одну ласку: можеш взяти з собою з палати то, що тобі найдорожче.

— Добре, дорогий мужу, сказала корлева. Коли вже така твоя воля, то я мушу покорити ся.

Відтак почала обіймати і цілувати єго та просити, щоби він на прощане бодай випив з нею. Принесли вина, а королева незамітно всипала до него сонного порошку. Король випив цілий пугар, а королева тільки до уст притулила. За кілька минут спав король вже твердим сном. Тоді она загорнула єго в плащ, приклакала слуг і приказала вкести єго в повіз, сама сіла також і завезла короля в хату свого вітця. Там она положила єго в постіль і він спав цілу добу.

Пробудивши ся, король здивований почав оглядати ся і вкінци промовив:

— Ах мій Боже, а я де?

Зачав кликати на всіх слуг, але ніхто не відзивав ся. Нарешті приступила до него жінка і сказала:

— Мій дорогий пане, ти позволив мені взяти з собою при відході з палати то, що для мене найдорожче на сьвіті — от я й взяла тебе.

Королеви станули сльози в очах і він сказав:

— Дорога жінко, ти гарно вчинила і тепер ми вже нікол не розлучимо ся.

Опісля вернули обоє в палату і з того часу жили дуже згідно і любо.

СМІШНЕ.

Тато: Сину! Коли так, то ти жеа.

Син: Тату!

* * *

Мас довіре.

А. Чи я маю на стілько довіря в тебе, щобись пожичив мені два долярп.

Б. Так, ти маєш тілько довіря в мене, щоби я міг пожичити тобі два доляри, але я не маю двох долярів.

* * *

Жінка може впасти чоловікови в око, станути йому в горлі, а вилізти боком.

* * *

Жонатий — се засуджений на дожиноте, а вдовець се засуджений, котрий вже свою кару відбув.

* * *

Подруже подібне до облоги твердині. Ті, що поза нею, хотіли би до неї дістати ся, а ті що в ній, хотіли би з неї видістати ся.

* * *

Чим порожнійше черево, им тяжше його носити.

* * *

Як собі постелиш, то так спати.

* * *

Василь: В тебе Омельку, рішучо за довгі вуха.

Омелько: Коли-б так ще й твій розум, то буйов з мене фоміщний віслюк.

* * *

Турки і козак.

Перебрав ся наш козак
Якось за границю,
Тай на лихо заверяув
В турецьку каплицю.

Протиснув ся наперед,
Роздивив ся всюди;
Хоче вийти — та біда:
Стиснули ся люди.

А перед-тим неборак
Ла'їв якось сала,
І тут його в животі
Слабість розібрала.

Терпів бідний, доки міг,
Аж піт з нього лив ся,
Ну, а далі — мов живіт
Йому розчинив ся.

Замовчали всі попи,
Турки закричали
І над бідним козаком
Палаші підняли.

Але козак — не промах,
Вдарив ся у груди;
"Бог великий, — каже, Бог
Послухайте люди!

Як турецький сильний Бог —
Так правду говору,
Що вже рік тому, як я
Не ишов до надвору.

І вже я не ходив,
Я вже не молив ся,
Але видно: жаден Бог
Не змилосердив ся.

Ото тільки їдеи вам
Перед цілим людом
Живо й раптом показав
Сьвіте своє чудо!

Заплескали всі попи
Турки закричали,
І мерщій тоді штани
З козака ізняли.

І повішали як раз
Посеред каплиці,
А козака провели
З грішми до границі.

В хаті кождого сьвідомого Українця в Канаді повинна знаходити ся часопись "Канада".

Зажні постанови приписів канадийських північно - західних земель.

Котра будь особа, що є головою родини, або будькотрий мущина, що має скінчених 18 літ, може взяти гомстед чверт секції, вартієних земель в Манітобі, Саскачевані або Альберті. Аплікант мусить явити ся особисто перед Домініон Ленд агентом, або в місцевого агента дотичного дістрікту. Вписи через заступництво можна полагодити в кождого агента на даних услівях, а батьком, матерю, сином дочкою, братом, або сестрою тогож гомстедовця.

Обовязки: мешкати шість-місяців і управляти фарму кождого року 6 місяців протягом 3 літ. Гомстедовець може мешкати девять миль в віддаленю свого гомстеду на фармі, що найменше 80 акровій його посіданя, або його батька матери, сина, доньки, брата чи сестри.

В деяотрих дістріктах гомстедовець добрих обставин може купити одну четверту секції, що припирає до його гомстеду. Ціна 3 дол. за акер.

Обовязки: Мусить мешкати кождого року 6 місяців до 6 літ, почавши від дня взятя даного гомстеду, виключаючи час, в котрім старати ся треба о патент, виробити 50 акрів.

Гомстедовець, що після права має в посіданю гомстед в данім дістрікті:

Обовязки: Мусить мешкати кождого року 6 місяців через 3 роки, виробити 50 акрів і побудувати дім за 300 долярів.

W. W. Cory,
DEPARTMENT OF THE INTERIOR.
OTTAWA, ONT.

— ПАМЯТАЙТЕ, ЩО —

„В ЗДОРОВОМУ ТІЛІ,
ЗДОРОВА ДУША!"

а се можливе лише тоді, коли тіло буде добре відживлятись.

Сим ми і повідомляємо шан. публику, що з днем

23. МАЯ

отвираємо каварню і реставрацію під назвою:

МІЖНАРОДНА КАВАРНЯ

Каварня наша буде міститись в будинку п. Хлопана при улицях

582 Burrows Ave. і McGregor Str.

де перше була галя.

Знайте, що кождий хто загостить до нашої реставрації буде задоволений, бо страви будуть смачні і по умірковані ціні бо кухня буде провадитись на спосіб львівський, віденський і парижський.

ЦІНА ДЛЯ СТАЛИХ СТОЛІВНИКІВ 4 ДОЛ. ТИЖНЕВО

ЦІНА ОБІДОВИХ БІЛЄТІВ 21 ЇДЖЕНЬ — $4.50.

Правильні сніданя від 6 — 8 год.
Обіди .... від 12 — 2 год.
Вечера .... від 6 — 8 год.

Перекуски так зимні як і горячі можна дістати в кождий час від 6 год. рано до 12 год. в ночі.

В НЕДІЛЮ спеціяльні обіди для ФАМІЛІЙ.

Будемо мати також ріжного рода овочі, солодові напої, кваси, морожене і т. п. — А також цигара, цигаретки і тютюн.

Смачнійших і таньших їджень не дістанете нігде крім нас!

Памятайте, що се перша реставрація у Вінніпегу, котрої властителями є Українці.

В. ХЛОПАН, власт. Е. Д. БУЧКОВСЬКИЙ, управитель.

Памятайте про Ювилейне сьвято в ч. Т. Шевченка! Ювилейні калїнки замовляйте в сек. "Юв. Комітету" під адр.

Н. BODNAR
667 Main St., Winnipeg, Man.

Приймасть ся передплата на сатирично - гумористичну часопись:

„ЖАЛО",

яка виходить у Львові що два тижні.

"ЖАЛО" се одинока українська сатирично - гумористична часопись.

"ЖАЛО" подає веселі вірші, оповіданя, повелі, сьміховинки, дотепи, образки, загадки — взагалі розвеселює в читача.

"ЖАЛО" жалить всяку погань, яка обсідає наш нарід без огляду на її становиско та достоїнство.

"ЖАЛО" повинно находити ся не лише в кождім Товаристві і Читальні, але й у кождій хаті.

"ЖАЛО" коштує на цілий рік: в Америці і в Канаді $1\frac{1}{2}$ (півтора) доляра. Замовленя і гроші посилайте на таку адресу:

Адміністрація часописі "ЖАЛО",
у Львові, ул. Сикстуського, ч. 83.
(Lemberg, Austria.)

Перша українська фабрика у Вінніпегу

що виробляє ріжні меблі, бюра, офісові столи шафи і річи сим подібні.

Виробляємо двері до хат, вікна по найтаньших цінах. В нас можна дістати ріжні шкла і шлифовані зеркала. Також висилаємо наші вироби і на провінцію по найдешевших цінах. Нігде не дістанете дешевше як у нас.

Тому свій до свого!

Приходіть або пишіть на адресу:

M. HAWRYSZ
Phone St. John 2872
1162 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

Приймаєсь передплату на "МУЖИЦЬКЕ ВИДАВНИЦТВО".

Бібліотеку найкращих творів найславнійших чужих і наших письменників, яка виходить два рази на місяць кождого 15-го і 30-го. Кожда така книжка містить для себе цілість і є прикрашена портретом автора та згадкою про нього.

Передплата на "Мужицьке видавництво" виносить річно для Канади два доляри.

Замовленя і гроші посилати на таку адресу:

"Мужицьке Видавництво" в Коломиї, ул. Новіцького, ч. 21. (Austria — Galicia).

Dr. B. GERZABEK

[illegible]

WINNIPEG, MAN.

Зрабували гімназийну касу. Підчас вакаційних сьвят а-[illegible] впали до гімна-зийної каси четвертої львів-ської гімназиї і обрабували її. [illegible] і всі забрали на-[illegible] що було зиначити.

Хоробра дівчина.

В Парижи напав на одну хату рабівник. На той час в хаті була лише одна 12 літна дівчина. З револьвером в руках, рабівник домагав ся гроший. Однак дівчина не хотіла сказати де є гроші а пр[illegible] скориставши з нагоди вхопила табакерку і засипала рабівникови табакою очи. Злодій зачав кричати а на [illegible] збігло ся богато людий, котрі [illegible] відвели его до поліциї.

Теперішний губернатор Канади. [illegible]

Вгадують.

[illegible]

Свідоцтво проти безсонности

[illegible]

Розлука церкви від держави

[illegible]

...ці в парламенті, однак палата льордів (панів) повалила его за кождий раз. — Тепер сей внесок стає вже законом незалежно на волю палати панів.

Новий велит на морю.

Гамбурська лінія корабельна вибудувала новий, особливий корабель "Фетерлянд", який буде найбільшим на водах земли. Сей потвір має 58000 тон містоти (більший від першого Титаніка). 90 тисяч коний сили, робить переділ 25.8 узлів на годину. [illegible] перші з [illegible] на морі 14 мая [illegible] Ню Йорку.

Королівська дочка арештована.

З Лондону доносять, що партийна лідерка [illegible] суфражисток, принцеса Мері, [illegible]

Промовив по 32 літнім мовчанні.

[illegible]

Зброя в руках поліції.

[illegible]

Робота вже почала ся

[illegible]

Лік против дифтериї.

В Вісбаден, в Німеччині був з'їзд лікарів, які радили над лічінем заразливих недуг. Др. Адольф Берінг, відзначений нагородою Нобеля, подав свої і своїх лікарів досьвіди з серум против дифтериї, його винайдения. Узнано сей лік за єдиновий, який дїлає не шкідливо а корисно так як щіплене віспи. [illegible] Можна спадівати ся, що страшна недуга дифтерія буде поборена.

Звироднілий батько.

В Бетел-Кріх живить Гаррі Шрок, на родині зі своєю жінкою, з котрою мав семеро дітий, [illegible] 13-літною дочкою. [illegible] Звироднілого батька віддано до арешту.

200 тисяч.

[illegible] Тома Лонлін, сказав, що в хвили коли перейде внесок, [illegible] Ірландія [illegible] самоуправу, 200 тисяч Ірландців [illegible] ...о "білика".

Цибуля та здоровлє.

[illegible] Сполучених Держав [illegible] дівчина [illegible] Цибуля почитувано [illegible] як символ здоровля і житевої сили. В знаменитих домах Британиїм, тямчасом [illegible]

...цих кишок. Взагалі недуги кишок та органів травлення лучають ся о много рідше в тих кругах, де споживають цибулю, а натомість о много частійше там, де її не уживають. Виравдї — на жаль — не належить до доброго тону їсти цибулю, а много людий лише задля товариської ніжности заявляє, що не можуть стерпіти запаху цибулї. Все-ж таки з огляду на високу гигієнічну вартість цибулї повинні люди уживати її, як найбільше очевидно змішану з иншими потравами.

Операциї мозку.

Звісний берлінський неврольог проф. І. Оппенгайм і хірург проф. Ф. Краусе говорили на останнім засіданю берлінського медичного товариства про кілька операций на людськім мозку. Належить їх зачислити передовсім до небувалих вислідів в області хірургії.

Оба случаї, які дали матеріял до викладу, а саме молода дама і однорічний хлопець, представляють 2 ріжні образи недуги та передовсім зовсім ріжні фази недуги. В обох случаях поставила невральгія [illegible] ...ня в мові, а при тім загальні симптоми, а саме: небрегливість, корчі, біль голови. З хлопця були вони загальнїйші: плачка, очні забурення, горячка.

Операція [illegible]

СЬВЯТКУЙТЕ 100 ЛІТНИЙ ЮВИЛЕЙ УРОДИН ТАРАСА Г. ШЕВЧЕНКА.

ПОЗІР!

ПЕРШИЙ РУСЬКИЙ СКЛАД
вина, пива, горівок і всяких других лікерів під назвою

"ОРЕЛ"

НА СЬВЯТА! НА СЬВЯТА!

Напитки в нас ріжнородні і першорядної знаменитости — зрештою, коли зайдете, або купите в нас товар, то самі побачите.

Тепер з нагляду на сьвята, ми постановили знижити ціну на наших товарах, тому користайте з нагоди і замовляйте в нас всї напитки, котрих будете потребувати на сьвята.

Ось Вам наші знижені ціни:

Там Джін 1 гальон	$2.50
Житнївка 1 гальон	$3.50
Бренда (коняк) 1 гальон	$5.00
Бренда лучша 1 гальон	$5.50
Скоч 1 гальон	$4.50
Ганишівка красна 1 гальон	$5.00
Ганишівка лучша 1 гальон	$6.00
Кмінківка 1 гальон	$7.00
Кмінківка лучша	$9.00
Рум 1 гальон	$6.00
Рум ямайка 1 гальон	$9.00
Вино 1 гальон	$1.00
Старий порт 1 гальон	$1.25
Лїпше за гальон	$1.50
8 літний порт 1 гальон	$2.50
Білий порт 1 гальон	$2.50
Черешневе вино 1 гальон	$2.25
Лондон порт 1 гальон	$2.50
Катауба порт 1 гальон	$3.25
Катауба лїпше за гальон	$3.50

Угорське вино кварцова фляшка віт 25ц до $1.25.

На замовлене висилаємо в тій хвили на фарми.

Дякуючи наперед за ласкаву память, остаю

З поважанєм

Alexander Roshko.

175 Henry Ave., Phone Main 1757. Winnipeg, Man.

З нагоди наближаючих Праздник желаємо Вам Веселих Сьвят ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Alex Calder & Son

Банкері і Корабельні Агенти

Се стара фирма, на котру можете ся спустити без найменьшого сумніву, істнує вже 32 роки управляючи своїм бизнесом в північній части МЕЙН улиці. Теперішнє їх поміщене знаходить ся на 663 Мейн з-е найкрасше сего рода інститутцією в Західній Канаді.

Членами сеї фірми є: Алєк Колдер, старший і А. Б. Колдер.

Колдері мешкають у Віннипегу вже 36 літ.

Старший член сеї компанії, Алекс Колдер, бувший радний міста Вінніпегу, є добре звісний зі свого знакомства з Сипірською компанією.

Молодшим членом є п. А. Б. Колдер котрий занимав визначний уряд між урядниками Сипар компанії через 20 літ будучи головним агентом в ріжних містах Сполучених Держав, а тепер працює з батьком в банковім і переселенчім інтересі.

Члени фірми Калдерів є головними агентами для ріжних корабельних компаній між нашими і одинокою компанією, котрої кораблі курсують між сим краєм а Полудневою Америкою. Ся компанія називає ся [illegible] і є в сполуці з Ню Йорком і Буенос Айрес повертаючи до усіх бразилійських портів.

Они є також агентами для славної французької лінії з Ню Йорку до Гавре у Франції, також головними агентами для Анхер Лайн, і з Ню Йорком а Середземним Морем і між Ню Йорком а континентом.

Колдер і Син є також репрезентантом Canadian Pacific Steamship Lines, Allan and White Star, The Hamburg American і инших німецьких ліній.

Їх банковим справам услугує Амерікан Експрес Компанія, через котру вони висилають гроші з Вінніпегу до всіх місцевостий в Галичині в 16-ох днях. Вони також пересилають гроші телеграфічно по дуже низьких цінах.

Департмент для чужинців заряджує п. А. Каравцюк при помочи п. Я. Петраша.

Фірму КОЛДЕР і СИН поручаємо всім нашим краянам як найвідповіднїйшу для справ банкових і корабельних карт.

КАНАДА

„КАНАДА"
виходить кождого тижня у вівторок.
Річна передплата в Канаді $1.00
За границею $1.50
Видає РУСЬКА ВИДАВНИЧА СПІЛКА В КАНАДІ "КАНАДА"
Адрес: 261 Fort Street. Winnipeg, Man.

~ CANADA ~

ЧАСОПИСЬ ПРОСЬВІТНА, ЕКОНОМІЧНА І ПОЛІТИЧНА.

„CANADA"
Ruthenian Weekly Published Every Tuesday By RUTHENIAN PUBLISHING Co. Ltd. of CANADA.
The best medium for advertisements.
Subscription per Year $1.00
Address: „CANADA"
261 Fort Street, Winnipeg, Man.

РІК II. Вінніпег, Ман. Вівторок 2 Червня 1914. Число порядкове 39. Winnipeg, Man. Tuesday June 2th 1914. Число 21.

1814! КАНАДИЙСЬКІ УКРАІНЦІ! Памятайте, що сей рік э Ювилейним роком ТАРАСА ШЕВЧЕНКА! 1914

НОВИНКИ.

ВЕЛИКА КАТАСТРОФА НА МОРЮ.

29 мая зайшла знов катастрофа, що своєю жорстокостию переважила ще не затерту в памяти людий катастрофу з Титаником.

1000 або більше людий згинуло в филях ріки Ст. Лаврентия, коли то сiпирський пароход "Емпрес оф Айерленд", стрілув ся з другим кораблем навантаженим вуглем.

Всего около 355 душ уратовано. Між погибшими є і наші краяни. Кажуть, що корабель так скоро пішов на дно, що капітан мав лише только часу що крикнути: "Памятайте, що жінки і діти мусять бути перші." Потім він зімлїв а коли его підтерли і сказали єму, що корабель пішов на дно, він плачучи сказав: "Бодай бы я був пішов з ним."

Причиною удару була густа мрака.

До тепер витягнено 209 тіл, потонувших, що дає лише одну пяту частину погибших. Між пісмдесятьма, котрих пізнано, хто они є, є двоє дітий Юрка Жука з Вінніпегу.

Довідуємо ся з достовірного жерела, що разом з затопленим кораблем, пішло мілион долярів сріблом. Тепер коли додамо ще вартість корабля 2 мілиони і 250 тисяч яко вартість товару, котрий був на кораблї то страта досї виносить 3 і [illegible] мілиона долярів.

Поділ гроший.

Капітан корабля "Теврика" шукаючи за тілами потонувших пістає посліднї катастрофи на морі, назнайшов плаваючих пуляресів тільки, що всї гроші, містячі ся в них, виносять 1.450 долярів.

Дивне те, що в найменшім пулярсї було найбільше гроший а іменно 430 долярів.

Найсвіжші вісти доносять, що лише 969 людий втонуло а не, як передше донесено 1030. Як би оно не було, то все таки [illegible] катастрофа переважає всї [illegible] що до числа погибших.

Жонатим 26 літ, а тепер старає ся о розвід.

Валєр Броад, одружений з своєю жінкою 26 літ, подав ся о розвід, а причину подає не вірну любов. Видно, що жінка п. Броада дійсно була сильною, коли по 26 літах побачив що его жінка не вірна єму.

Консерватисти дотримують обіцянки.

Оттавський рід зачав будову елєватора в Порт Нелсон на Гудзон Бей де буде кінчити ся Гудзон-бейська желізниця, котрі обіцяли ще ліберали, тепер, коли консерватисти зачали ї будову, почали кричати, що рід видає на дурниці гроші.

Чоловік паві Кальо,

що вбила Кальмета редактора часописи "Фігаро", хвати за-[illegible] де перебуває его жінка, зибав ся з другим автомобілем, чого наслїдком були тяжкі рани, котрі він одержав на лиці в околици очий.

Віля провідник мексиканських повстанців каже, що єму треба ще 8 мілионів магазинів куль, щоби скінчити революцію і то лише тоді коли Гуерта буде боронити міста Мексико. Сторонники Гуерта не [illegible] желізниці щоби в той спосіб відтяти Вілї поворот.

"Билий" згодив ся приїхати до Вінніпегу.

Делєгація ліберально-[illegible] пішла [illegible] "Билого" Сандея і ним запрошено его на місию до Вінніпегу. Сандей згодив ся приїхати до Вінніпегу десь в 1915 році, кажучи, що він думає, що Вінніпегови вже давно треба місії.

Видно добре вже представили давно делєгати Вінніпег, коли Сандей уважав за відповідне віднайти сей спосіб.

Нема гіршої птиці від тої, що в своє гніздо наскупить. Видно Гордон не такий то є великий "прічер" коли єму треба до помочи проповідника з уличного "конору".

Вінніпег росте.

Сума, яку показують позволеня на будівлі в Вінніпегу виносить 8.522.200.

Не бачимо, що Вінніпегови не перешкаджають "тісні" часи з [illegible] Сей рік є рекордовим роком побудовань.

Гіндуси грозять заворушенями.

Коли їх братів не допустить до Канади. Факт, що впущено 500 Чайнаменів за зложенем по 500 дол., ще більше долає олїю до вогню. Гіндуси кажуть, що держава не трактує їх справедливо, коли впускає до Канади Чайнаменів а [illegible] горожан Британської Імперії, не хоче впустити.

Найшов церков Богу ся молити.

Богато людий бачило, як один ліберальний кандидат пішов сварити ся в готели і на брак "по морю". Предметом суперечки було те, що ліберальний кандидат стоїть за замкненем готелів.

Добра жінка.

Не давно вернув з Америки Чех Рали. Не споліваючись нічого ввійшов до своєї хати. Аж тут нараз его жінка з своїми родичами кинулась на нього і замордувала его. Тіло его скрито. Однак злочин вийшов на верх. Четверолітний син був в хатї коли доконано морду і власне через него справа викрила ся. Жінку арештовано.

Сталінського.

провідника поступовішої частини людової партії, розлючені Мазури побили дуже тяжко. Лють їх дійшла до того степеня, що навіть хотіли зробити над ним самосуд, однак декотрі з них розважнїйші не допустили до того. Причиною сего поступовання Мазурів було те, що Сталінський виступив дуже остро проти Длугоша.

По причині.

великого числа безробітних, манітобський рід хоче подвоїти роботу коло будови нового парляменту, щоби тим способом дати бодай певній части безробітних якесь занятє.

Джек Лондон хорий.

Один з найславнійших теперішніх американських писателїв Джек Лондон, захорував на небезпечну хоробу кишок. Лікарі не мають надії на его виздоровленя.

Джек Лондон є тепер воєнним кореспондентом в Мексико.

Суфражистки дальше варюють.

Телеграми доносять, що першого липня суфражистки підпалили старинну церкву в Гендон-он-Теймс. — Лише метрики і пару дорогоцінностий удало ся вратувати. Шкода не до оціненя, бо в пожарі пропало богато памяток ще з норманських часів. Недалеко від церкви знайдено на хресті вязанку паперів з написами "Перестаньте переслідувати жениин".

Поліція має в руках дуже певні дані, хто все зробив. Однак досї ще ніхто не арештований.

Французький габінет зрезигнував.

Французький габінет з премієром Думет-ом зрезигнував понаривши порозуміння міністерства з палатою послів. Думерг є радикальним соціалістом і зформував свій габінет 8 грудня в 1913 р. Его місце займе Вівіяні, котрий обіцяв, що буде попирати трилітню військову службу, що і було головною причиною резигнації до теперішнього французького габінету.

Рад курує рака.

Зі Спол. Держав з Балтімора прийшла чутка, що рад (радий) показав ся успішним, в повнім того слова значіню, в куруваню рака.

Один желїзничий урядник Слес захорував на рака в горлї. Зроблено операцію, однак полекші не було. Потім ужили рад а сей показав ся на стільки успішним, що в дуже короткім часі знищив всї ткани рака і тепер лікарі кажуть Слесови, що він може їхати до дому з певностию, що він вилїчив ся зі своєї хороби.

40 тисяч

Послідної неділї трамвайна компанія в Вінніпегу заробила около 8 тисяч дол., що каже думати, що не менше як 40 тисяч людий було в парку. Міська рада подала прошене до стріткарної комп. щоби та на другу неділю постарала ся о лучшу обслугу, бо послідної неділї богато людий не могло поїхати до парку, тому що не могли дістати місця в стрітках.

700 нових горожан в місяци мая.

Довідуємо ся, що сего місяця "каунті корт" одобрив 700 подань о горожанські папери. Ся сума є дуже велика, коли порівнаємо її з числом инших місяцїв в котрих суд мав до діла найбільше з 50—100 такими поданнями.

Не роблять поступу.

Делєгати, що зібрали ся в Ніагара Фалс в цїли полагодженя спору між Мексиком а Спол. Державами, до тепер не зробили ще найменшого кроку в перед.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

Гнат Броницкий. Ви замовили собі в нас газету а не подали своєї адреси. Подайте свою адресу, то пішлемо Вам нашу часопись і відповімо на Ваше питане.

Пернеровський В. То оголошене, що Ви пригадали буде Вас коштувати одного доляра на цїлий місяць.

Тонар Іван. Передплату одержали.

КРАЯНИ!

ЯК ХОЧЕТЕ спровадити своякiв або приятели з краю, то тепер найлїпший час. Шіфкарти дуже тані. Зайдіть до нас, або напишіть лист, а ми вам подамо всї інформациї.

МИ ПРОДАЄМО шіфкарти до старого краю по найнизших цінах і на найлїпші шіфи, котрі відходять що тижня.

МИ ПОСИЛАЄМО гроші до краю скоро і безпечно так, що в краю дістають рівні гроші, бо ми вже посилаємо гроші через довгі літа і знаємо докладно як посилати: — спитайтесь тих людий, що в нас вже посилали.

МІНЯЄМО доляри на корони і продаємо марки краєві і канадійські. Як не маєте сталого адресу, то можуть ваші листи прийти на наш адрес, а ми їх оплатимо і вам пішлемо де скажете.

ALLOWAY & CHAMPION, Ltd. 667 Main Street, Winnipeg, Man. C. GENIK. Управитель загр. відділу.